პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК и ТК КП ГРУЗИИ и СОВЕТОВ. ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 183 (9651) | ოთხშაბათი, 5 აგვისტო, 1953 წ. | ფასი 20 კაპ.

დღეს ნომერში:

დავიცვათ კადრების შერჩევის პარტიული პრინციპები — **„პრავდის“ 4 აგვისტოს მოწინავე** (1-ლი გვერდი).
ჩვენს დიად სამშობლოში (1-ლი გვერდი).
სახალხო დემოკრატიის ქვეყნებში (1-ლი გვერდი).
ერთი კოლმეურნეობა და მტს-ის მექანიზატორები (1-ლი გვერდი).
ნ. ჯანჯღავა. — ფიქრობენ ერთს, აკეთებენ მეორეს (მე-2 გვერდი).
გაზეთების ფურცლებზე (მე-2 გვერდი).
საბჭოთა მთავრობის ნოტები ამერიკის შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთისა და საფრანგეთის მთავრობებისადმი საგარეო საქმეთა მინისტრების თანამბრძოლის მოწვევის შესახებ (მე-2 გვერდი).
სანიტარული წესრიგი კვების ობიექტებში (მე-3 გვერდი).
დ. სტურუა. — შემოქმედებითი [illegible] (მე-3 გვერდი).
ბულგარეთის, ესპანეთისა და საბერძნეთის კომუნისტური პარტიების მისალმება საბჭოთა კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისადმი (მე-3 გვერდი).
ი. შაქარიშვილი. — ვიეტნამელი ხალხის ბრძოლა დამოუკიდებლობისათვის (მე-4 გვერდი).
უცხოეთის ინფორმაციები (მე-4 გვერდი).
თბილისი (მე-4 გვერდი).

დავიცვათ კადრების შერჩევის პარტიული პრინციპები

შემოქმედებითი ძალებით აღსავსე საბჭოთა ქვეყანა მიდის წინ კომუნიზმის მშენებლობის გზით. საბჭოთა ხალხის დიად შემოქმედებითს საქმიანობას ხელმძღვანელობს კომუნისტური პარტია. მის მიერ შემუშავებული პოლიტიკა გამოხატავს ხალხის ძირეულ ინტერესებს. პარტია ახორციელებს უდიდეს ორგანიზატორულ მუშაობას, განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს კადრების შერჩევას, დაწინაურებასა და აღზრდას, გადაწყვეტილებათა შესრულების შემოწმებას.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XIX ყრილობამ კადრების შერჩევისა და განაწილების საქმეში მთავარ ამოცანად დასახა მუშაკთა თვისებრივი შემადგენლობის ყოველი ღონისძიებით გაუმჯობესება, პარტიული, სახელმწიფო და სამეურნეო ორგანიზაციების განმტკიცება პარტიისა და სახელმწიფოს ინტერესებისადმი ერთგული ადამიანებით, რომლებმაც კარგად იციან საქმე და უნარი შესწევთ წინ წასწიონ იგი. ამისათვის ყველა შესაძლებლობა გვაქვს, რადგან პარტიის გიგანტური მუშაობის მეოხებით ამ მოთხოვნების შესაბამისი ხელმძღვანელი კადრების შერჩევისა და დაწინაურებისათვის ბაზა უფრო ფართო გახდა, ვიდრე წინათ იყო. ჩვენი ქვეყნის სამეურნეო და კულტურული მშენებლობის ყველა დარგში შექმნილია კვალიფიციური კადრები, რომლებსაც უნარი შესწევთ წარმატებით გადაჭრან მათ წინაშე დასახული ამოცანები. მხოლოდ საჭიროა, რომ პარტიული ორგანიზაციები მტკიცედ იცავდნენ მუშაკთა შერჩევის პარტიულ პრინციპებს.

კადრების შერჩევისა და განაწილების პრაქტიკულ საქმიანობაში პარტიული ორგანიზაციები ემყარებიან იმას, რომ კადრების სწორად შერჩევა ნიშნავს მათს შერჩევას, ჯერ-ერთი, პოლიტიკური ნიშნით, ე. ი. იმის მიხედვით, პოლიტიკური ნდობის ღირსია თუ არა ეს მუშაკი, და, მეორე, საქმიანი ნიშნით, ე. ი. იმის მიხედვით გამოსადეგია თუ არა იგი ამა თუ იმ კონკრეტული სამუშაოსათვის.

ამ ერთადერთ სწორ, ცხოვრებით შემოწმებულ პრინციპს პრაქტიკაში ხშირად არღვევენ. ფეხქვეშ თელავს რა საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის წესდების მოთხოვნებს, ზოგიერთი მუშაკი კადრებს არჩევს პირადი ერთგულების, მეგობრული დამოკიდებულების, თანასოფლელობისა და ნათესაობის ნიშნით. ამავე დროს პატიოსან და საქმის მცოდნე, მაგრამ მახვილი და ნაკლოვანებებისადმი შეურიგებელი მუშაკებს, რომლებიც ამის გამო უსიამოვნებას აყენებენ ხელმძღვანელობას, აძევებენ სხვადასხვა საბაბით და ცვლიან ისეთი ადამიანებით, რომლებსაც საეჭვო ღირებულება აქვთ ან სრულიად უვარგისი არიან საქმისათვის, მაგრამ სამაგიროდ მისაღები და სასურველი არიან ხელმძღვანელებისათვის.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის გორკის საოლქო კომიტეტის პლენუმმა, რომელიც მიმდინარე წლის აპრილში გაიმართა, აღნიშნა, რომ ოლქის მთელ რიგ პარტიულ ორგანიზაციებში ცოტა როდია კადრების შერჩევის პარტიული პრინციპებიდან გადახვევის ფაქტი, განსაკუთრებით საბჭოთა და სამეურნეო ორგანოებში. ამის შედეგად სავაჭრო ორგანიზაციებში, მაგალითად, ხვდებიან უღირსი ადამიანები, სოციალისტური საკუთრების დამტაცებლები.

აზერბაიჯანის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და პარტიის ბაქოს საქალაქო კომიტეტის გაერთიანებულ პლენუმზე, რომელიც ამას წინათ გაიმართა, ნათქვამი იყო, რომ აზერბაიჯანის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ყოფილი პირველი მდივანი ამხ. ბაგიროვი სერიოზულად არღვევდა კადრების შერჩევის პარტიულ პრინციპებს, უხეში ადმინისტრირებით ცვლიდა ხელმძღვანელობის პარტიულ მეთოდებს, ფეხქვეშ თელავდა ბიუროს წევრთა და ცენტრალური კომიტეტის წევრთა უფლებებს, არავის აძლევდა ნებას თუნდაც ოდნავ გაეკრიტიკებინათ მისი საქმიანობა, უგულებელყოფდა ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს წევრებს, ერთპიროვნულად წყვეტდა უმნიშვნელოვანეს საკითხებს.

ზედმეტია იმაზე ლაპარაკი, რომ პარტიის მიერ დადგენილი პრინციპების — პოლიტიკური და საქმიანი თვისებების მიხედვით კადრების შერჩევის პრინციპების დარღვევა არასწორი და საზიანოა. პასუხისმგებელ მუშაკთა ხელმძღვანელი ჯგუფის ნაცვლად ასეთი მანკიერი პრაქტიკის დროს იქმნება თავხალინების ოჯახი, პრტელი, რომლის წევრები ცდილობენ მშვიდობიანად იცხოვრონ, არ აწყენინონ ერთმანეთს და არ გაამყღავნონ შინაური საქმეები. შინაურულობა ქმნის ურთიერთისათვის კვერის დაკვრის შეუწყნარებელ ვითარებას, რომლის დროსაც არ შეიძლება იყოს კრიტიკა და თვითკრიტიკა.

ზოგიერთ შემთხვევაში კადრების შერჩევას უდგებიან საქმოსნურად, როცა აინტერესებთ მუშაკის მხოლოდ საქმიანი თვისებები და მაკლებად ან სრულიად არ აინტერესებთ მისი პოლიტიკური ფიზიონომია. ამის შედეგად ცალკეულ უბნებში შეიძრომას ახერხებენ საეჭვო ადამიანები, რომლებიც პოლიტიკური ნდობის ღირსი არ არიან. ასეთი პრაქტიკა შესაძლებელია იქ, სადაც არის უდარდელობისა და დაუდევრობის ვითარება, სადაც ივიწყებენ იმ მარქსისტულ ჭეშმარიტებას, რომ პარტიულ მუშაობაში პოლიტიკური მიდგომა მთავარი და ძირითადია.

ჩვენს ქვეყანაში სოციალიზმის გამარჯვებით ლიკვიდირებულია ექსპლოატატორული კლასები, შეიქმნა და განმტკიცდა საბჭოთა ხალხის მორალურ-პოლიტიკური ერთიანობა. მაგრამ ეს სრულიადაც არ ნიშნავს, რომ შეიძლება სიფხიზლის შესუსტება. უნდა გვახსოვდეს და არასოდეს დავივიწყოთ, რომ კაპიტალისტური გარემოცვა თავის აგენტებს გზავნის და კვლავაც შემოგზავნის ჩვენში. ოსტატურად შენიღბული მტრები ცდილობდნენ და კვლავაც ეცდებიან შეაღწიონ ჩვენს სახელმწიფო და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში, რათა მიაღწიონ თავიანთ მტრულ მიზნებს, გაიკეთონ კარიერა, გასწონ ძირგამომთხრელი მუშაობა. საქმოსნობამ და თვითდამშვიდებამ შეიძლება გამოიწვიოს გამოუსწორებელი შეცდომები, კადრების დანაგვიანება უღირსი ადამიანებით, რაც მხოლოდ იმპერიალისტური დაზვერვებისათვის იქნება ხელსაყრელი.

აქედან გამომდინარეობს, რომ კადრების შერჩევის დროს ხელი უნდა ავიღოთ საქმოსნურ მიდგომაზე, ვებრძოლოთ დაუდევრობასა და უდარდელობას ამ საქმეში, და ამით გამოვრიცხოთ იმის შესაძლებლობა, რომ პარტიულ, საზოგადოებრივ და სახელმწიფო ორგანოებში სამუშაოდ შეაღწიონ საეჭვო ადამიანებმა, რომლებიც პოლიტიკური ნდობის ღირსი არ არიან.

ამავე დროს პარტიულმა ორგანიზაციებმა ერთადერთ და ამომწურავ მიდგომად როდი უნდა გადააქციონ პოლიტიკური მიდგომა. დაინტერესდებიან რა მუშაკის პოლიტიკური ფიზიონომიით, ისინი მოვალენი არიან შეისწავლონ მისი საქმიანი თვისებებიც. ადგილობრივი პარტიული ორგანიზაციების პრაქტიკაში კი ზოგჯერ ავიწყდებათ ეს მოთხოვნა. აი მრავალთაგან ერთ-ერთი მაგალითი. ამა წლის დამდეგს სსრ კავშირის სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ ცუდი მუშაობისა და ანტისახელმწიფოებრივი საქმიანობისათვის პოსტიდან მოხსნა ვორონეჟის ცხენსაშენთა ტრესტის მმართველი პოლოსუხინი. პოლოსუხინის ცუდი მუშაობის ფაქტები წინათაც იცოდა პარტიის ვორონეჟის საოლქო კომიტეტმა, მაგრამ ჩქმალავდა ამ ფაქტებს. პოლოსუხინის მოხსნის შემდეგ გავიდა ხუთ ბევრი სამი თვე, და საოლქო კომიტეტის ბიუროომ დააწინაურა იგი სოფლის მეურნეობისა და დამზადებათა საოლქო სამმართველოს უფროსის მოადგილის პოსტზე. მალე პარტიის საოლქო კომიტეტი იძულებული გახდა ამ სამუშაოდანაც გაეთავისუფლებინა პოლოსუხინი.

ახლა განსაკუთრებით შეუწყნარებელია ფაქტები, როცა პარტიული, სახელმწიფოებრივი და საბჭოთა მუშაობის ცალკეულ უბნებზე აღმოჩნდებიან ნაკლებად მომზადებული, თავიანთ ზრდაში ჩამორჩენილი ადამიანები. ახლა კადრებს უფრო მაღალ მოთხოვნებს ვუყენებთ. მრეწველობახა და სოფლის მეურნეობაში, პარტიულ და სახელმწიფო აპარატში ხელმძღვანელ სამუშაოზე უნდა დავაყენოთ პოლიტიკურად მომწიფებული, კულტურული, თავისი საქმის მცოდნე ადამიანები, რომელთაც ფართო ჰორიზონტი აქვთ, შეუძლიათ შემოქმედებითი აქტივობა შეიტანონ მუშაობაში, მხარი დაუჭირონ ყოველივე მოწინავეს, პროგრესულს და განავითარონ იგი.

პარტიული ორგანიზაციების პირდაპირი მოვალეობაა ხერიოზულად გაუმჯობესონ კადრების შერჩევა და განაწილება, ზუსტად დაიცვან პარტიის მიერ შემუშავებული მუშაკთა შერჩევის პრინციპები. პარტიის წესდება ავალებს კომუნისტს პარტიის მიერ მინდობილ ყოველ პოსტზე განუხრელად განახორციელოს მითითებანი იმის შესახებ, რომ კადრები შერჩეულ იქნან მათი პოლიტიკური და საქმიანი თვისებების მიხედვით. ამ მითითებათა დარღვევა, მუშაკთა შერჩევა მეგობრული დამოკიდებულების, პირადი ერთგულების, თანასოფლელობისა და ნათესაობის ნიშნით სერიოზულ ზიანს აყენებს ჩვენს დიად საქმეს და ამიტომ შეუთავსებელია პარტიაში ყოფნასთან.

უფრო მაღალ დონეზე უნდა ავიყვანოთ მუშაობა კადრების შესახსწავლად, უამისოდ შეუძლებელია მუშაკთა სწორი შერჩევა, იმ საკითხის შეუცდომლად გადაწყვეტა, თუ ყველაზე უკეთესად რა პოსტზე შეიძლება განვითარდეს ამა თუ იმ ამხანაგის ნიჭი. შეუწყნარებელია კადრების შესწავლისადმი ბიუროკრატული, კანცელარიული მიდგომის ფაქტები, როცა ადამიანზე მსჯელობენ მხოლოდ ანკეტის მონაცემებისა და ფორმალური ცნობების მიხედვით. რასაკვირველია, სწორი არ იქნება უგულებელვყოთ დოკუმენტები, რომლებიც მუშაკს ახასიათებენ. მაგრამ კადრების შესწავლის მთავარი და ძირითადი მეთოდია მათი შემოწმება მუშაობის პროცესში, მუშაობის ფაქტიური შედეგების მიხედვით.

საჭიროა გავაძლიეროთ პარტიული და სახელმწიფო აპარატის მუშაკთა პასუხისმგებლობა კადრებთან მუშაობისათვის, ნათლად შევაგნებინოთ მათ, რომ პრაქტიკული მუშაობის წარმატება დამოკიდებულია კადრების შერჩევასა და შესრულების შემოწმებაზე. საოლქო კომიტეტები, სამხარეო კომიტეტები, მოკავშირე რესპუბლიკების კომპარტიათა ცენტრალური კომიტეტები მოწოდებული არიან სისტემატურად შეამოწმონ, კონტროლი გაუწიონ, თუ რა მდგომარეობაშია კადრების საქმე რაიონებში და მეურნეობებსა და კულტურის ცალკეულ დარგებში.

კადრების შერჩევა, სწორი განაწილება, შესრულების შემოწმება მთავარია ორგანიზაციულ ხელმძღვანელობაში. კადრებთან მუშაობა პარტიული ორგანიზაციების ყურადღების ცენტრში უნდა იყოს ყოველდღიურად. კადრების შერჩევის, განაწილებისა და აღზრდის საქმის შემდგომი გაუმჯობესება იმის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პირობაა, რომ ჩვენმა პარტიულმა, საბჭოთა, სამეურნეო და პროფკავშირულმა ორგანიზაციებმა ახალი წარმატებანი მოიპოვონ პარტიის XIX ყრილობის მიერ დასახული ამოცანების შესრულებისათვის მუშაობაში.

„პრავდის“ 4/VIII მოწინავე.

ჩვენს დიად სამშობლოში

★

მოსკოვის მეტროპოლიტენის დიდი რკალი შეიკრა

1 აგვისტოს მოსკოვის მეტროს დიდ რკალზე ახალ სადგურებს „კრასნოპრესნენსკაიასა“ და „კიევსკაია-კოლცევაიას“ შუა დამთავრდა ახალი გვირაბის — რკალური ხაზის უკანასკნელი უბნის გაყვანა. ახლა ამ გვირაბით გაიხსნა მთლიანი გზა მთელ 20-კილომეტრიან მიწისქვეშა ტრასზე.

ღირსეულ შეხვედრას უმზადებდნენ რა რკინიგზელის საკავშირო დღეს, მეტრომშენებლები ერთმანეთს ეჯიბრებოდნენ მეტროს მეოთხე რიგის ასამუშავებელი უბნის ვადამდე დამთავრებისათვის. მზა გვირაბებში გაჩაღებულია მუშაობა. აგებენ რელსებს, ამონტაჟებენ ელექტროძალმოწყობილობასა და ესკალატორებს. ახორციელებენ რა არქიტექტორთა ჩანაფიქრს, მშენებლები გრანიტითა და მარმარილოთი მოსავენ მიწისქვეშა სასახლეებს, ამზადებენ ნაძერწ სამკაულებს, მოზაიკურ სურათებს, ქანდაკებებს.

უახლოეს დღეებში მეტრომშენებლები დაამთავრებენ დიდი რკალის მარჯვენა გვირაბს.

უზბეკეთის სსრ. სამარყანდის რაიონის კაგანოვიჩის სახელობის კოლმეურნეობაში დამწიფდა ყურძნის საადრეო ჯიშები. კოლმეურნენი ყურძნის კრეფას შეუდგნენ. **სურათზე:** კოლმეურნეები ხამრო აზიმოვა (მარცხნივ) და შარაფატ აბასოვა კრეფენ ყურძენს.

ფოტო ა. კუზმენკოსი. (საკდესის ფოტოქრონიკა).

ქუჩებისა და მოედნების მექანიზებული დასუფთავება

როგორც კი შეწყდება ღამით მოძრაობა, მოსკოვის ქუჩებში და მოედნებზე გამოდიან დამსუფთავებელი მანქანები. მათი საშუალებით იგვება და ირეცხება 10 მილიონ კვადრატულ მეტრზე მეტი ასფალტის ქვაფენილი.

ცხელ დღეებში ქალაქში დადის 200-მდე სარწყავი მანქანა. ისინი გრაფიკით მუშაობენ. დღის განმავლობაში მორწყავზე იხარჯება 20 მილიონამდე ლიტრი წყალი. სამი ათეული მანქანა მომსახურებას უწევს ბულვარებს, სკვერებს, პარკებს.

წელს დამსუფთავებელი მანქანების რაოდენობა მოსკოვში მნიშვნელოვნად გადიდდა. შექმნილია ახალი მანქანები. ერთ ასეთ მანქანას შეუძლია საათში დაამუშაოს 12 ათასი კვადრატული მეტრი ფართობი. მაღალი წარმადობის აგრეგატებს იყენებენ ტროტუარების, პარკებსა და სკვერებში ბილიკების დასაგველად. ამ აგრეგატებზე დადგმული დამნამავი მოწყობილობა მუშაობის დროს ამტვერების თავიდან ასაცილებლად. (საკდესი).

კვების საწარმოთა მშენებლობა უკრაინაში

კიევი. (საკდესი). ფართოვდება უკრაინის კვების მრეწველობა. ჩერნიგოვის, სუმის, ლვოვის, როვნოს და სხვა ოლქებში შენდება მოწინავე ტექნიკით აღჭურვილი 15 ბოსტნეულის სახმობი ქარხანა და საამქრო, მნიშვნელოვნად ფართოვდება ხორცისა და თევზის გადამმუშავებელი საწარმოები.

მიმდინარე წელს ასიგნობანი უკრაინის კვების მრეწველობის საწარმოთა მშენებლობაზე 41 პროცენტით გადიდდა შარშანდელთან შედარებით.

გაღაჭარბებით შესრულდა ხუთწლედის ქვანახშირის ამოღების დონის მიხედვით

გრემიაჩეე (მოსკოვის ოლქი), 1 აგვისტო. (საკდესი). დღეს ტრესტ „კრასნოარმეისკუგოლის“ № 35 შახტში შეაჯამეს ივლისში მუშაობის შედეგები. ქვანახშირის სადღეღამისო ამოღება, რაც მიღწეულია ივლისში, აღემატება ხუთწლედის დამლევისათვის დაგეგმილი ამოღების დონეს.

მოწინავე ტექნიკის, განსაკუთრებით გვირაბგამყვანი კომბაინების ფართოდ დანერგვის შედეგად, შახტმა დიდად გაუსწრო სამთო სამუშაოთა გრაფიკს და 60 პროცენტით გადააჭარბა დაპროექტებულ სიმძლავრეს. შრომის ზუსტმა ორგანიზაციამ და შრომატევად სამუშაოთა მექანიზაციამ საშუალება მისცა კოლექტივს მიეღწია მოსკოვის აუზში შრომის უმაღლესი ნაყოფიერებისათვის: ექსპლოატაციის დარგის მუშის გამომუშავება შახტში 70 პროცენტზე მეტით სჭარბობს საშუალო გამომუშავებას კომბინატ „მოსკვოუგოლში“. მაღაროელებმა მიაღწიეს აუზში ქვანახშირის ყველაზე დაბალ თვითღირებულებას.

ახალი დარბაზები ისტორიის მუზეუმში

მოსკოვში ისტორიის სახელმწიფო მუზეუმში 24 ივლისს გაიხსნა ჩვენი სამშობლოს IX-XV საუკუნეთა ისტორიისადმი მიძღვნილი ხუთი ახალი დარბაზი. ხუთი ათასზე მეტი ექსპონატი — სამუშაო იარაღები, საყოფაცხოვრებო ნივთები, ხელსანთა ნაკეთობანი, ძველი ხელნაწერი წიგნები, მონეტები, იარაღები, ქსოვილთა ნიმუშები და ბევრი სხვა რამ — მკაფიოდ ახასიათებს აღმოსავლეთ სლავთა ტომებისა და ძველი რუსეთის სახელმწიფოს ხალხთა კულტურის მაღალ დონეს. ბევრი მასალა საბჭოთა არქეოლოგებმა უკანასკნელ წლებში გათხრების დროს იპოვნეს.

ახალი დარბაზები მიძღვნილია კიევისადმი, ნოვგოროდისადმი, ნოვგოროდისა და ვლადიმირ სუზდალის მხარეებისადმი ძველი რუსეთის კულტურისადმი და სხვ.

ვიტრინებში და სტენდებზეა იმ პერიოდის ბევრი ნამღვილი ძეგლი. გამჭვირვალე კოლოფებშია დროისაგან გაშავებული ქვავის, კანაფის, შვრიისა და ხორბლის მარცვლები, მუხუდო, დამწვარი პურის ნაჭრები, რაც დაახლოებით ათას წელიწადს ინახებოდა მიწაში. ისინი ცხადად გვიჩვენებენ, რომ ძველ რუსეთში ფართოდ იყო განვითარებული მიწათმოქმედება.

დიდად საინტერესოა ნოვგოროდელების მიერ აგებული წყალსადენის ხის წყალგამანაწილებელი აუზი. მინის ხუფის ქვეშაა XII საუკუნეში აგებული ხომალდის წყალქვეშა ნაწილი.

იმ დარბაზის ცენტრში, რომელიც ასახავს რუსი ხალხის X-XIII საუკუნეების კულტურას, არის უძვირფასესი ძეგლი — ძველი ხელნაწერი წიგნი — ჭსტისლავის სახარება, რომელიც ვლადიმერ მონომახის შვილის მთავარ მსტისლავის ბრძანებით 1103-დან 1117 წლამდე დაუწერია ოსტატ ალექსა ლაზარეს-ძეს. ეს წიგნი დიდი ოსტატობით არის გაკეთებული. მისი ყდა დამშვენებულია მომინანქრებული ოქროს ფირფიტებით, რომლებზეც არის ძვირფასი ქვები და მარგალიტები.

ყურადღებას იპყრობს ძველი რუსეთის გამოყენებითი ხელოვნების ნიმუშები. ეს ხელოვნება მრავალფეროვანი იყო ფორმით და მდიდარი შინაარსით. რუსმა ოსტატებმა შექმნეს ლითონის, ძვლის, ქვისა და ხის საუცხოო მხატვრული ხაკეთობანი. მათი ნიმუშებია ექსპოზიციაში. ერთ-ერთ ვიტრინაშია სახარატო ჩარხით გათლილი ხის თასი (ნოვგოროდი, X საუკუნე), რომელსაც ამშვენებს ლამაზი ჩუქურთმა.

ბევრი მნახველი ჩერდება დიდ ხის მაკეტთან — მთავარ ანგრი. ბოგოლიუბსკის (XII საუკუნე) სასახლის ანსამბლის ნაწილთან. ეს მაკეტი შექმნილია მეცნიერული მონაცემების საფუძველზე, რომლებიც მიღებულ იქნა ბოგოლიუბოვში (ვლადიმირის მახლობელად) არქეოლოგიური გათხრებისა და ტაძრის გადარჩენილი ნაწილის შესწავლის შედეგად. ძეგლი წარმოადგენს იმ დროის სამოქალაქო არქიტექტურის ერთადერთ ნიმუშს და ძველრუსული ხურთმოძღვრების შედევრს.

ისტორიის მუზეუმის ახალი დარბაზები ძვირფასი თვალსაჩინო სახელმძღვანელოა ჩვენი სამშობლოს ისტორიის შესასწავლად. (საკდესი).

ერთი კოლმეურნეობა და მტს-ის მექანიზატორები

1. ოქრი კომბაინერის შეჯიბრება

მოსავლის აღების დაწყების წინ სილნაღის რაიონის ულიანოვკის მტს-ის კომბაინერი ი. ბაიდოშვილი ჩაება სოციალისტურ შეჯიბრებაში ამავე მტს-ის მექანიზატორ დ. ნავროზაშვილთან და სეზონში 450 ჰექტარი პურეულის აღება იკისრა.

მკის დაწყების წინ ბაიდოშვილმა ერთხელ კიდევ შეამოწმა მოსავლის ასაღები აგრეგატის მზადყოფნა, კოლმეურნეობის ბრიგადირთან ერთად დაათვალიერა ასაღები ნაკვეთები, წინასწარ გაითვალისწინა მუშაობის ჰოსალოდნელი შეფერხებანი და მათი თავიდან აცილების გზები.

სოფელ მაღაროს კოლმეურნეობა „შრომის“ მინდვრებში აგუგუნდა ი. ბაიდოშვილის აგრეგატი. „სტალინეც-6“ მარკის კომბაინით ყოველდღიურად იგი 10 ჰექტარის ნაცვლად 19-20 ჰექტარზე იღებს მოსავალს, ამასთან დანაკარგები მინიმუმამდე შეამცირა.

თავიანთი მუყაითი შრომით კომბაინერს დიდ დახმარებას უწევენ მეშტურვალე ვ. კუდინოვი და ტრაქტორისტი შ. ბაიდურაშვილი. ისინი ენერგიას არ იშურებენ, რათა სიტყვა საქმედ აქციონ.

არც დ. ნავროზაშვილი ჩამორჩება თავის თანამოძმეს, თავდაუზოგავად იბრძვის სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებისათვის. მისი აგრეგატიც ამავე კოლმეურნეობის ყანებში მუშაობს. ეს მოწინავე კომბაინერი დღეში 20 ჰექტარს მკის და ნორმას ორმაგად ასრულებს. ორი კვირის განმავლობაში 300 ჰექტარზე აიღო მოსავალი.

კომბაინერთა შეჯიბრება გრძელდება.

2. მარცვალსაწმენდი მანქანის მემანქანე მარკუშინი

— დაილოცოს ჩვენი ვასილის მარჯვენა! ციბრუტივით ტრიალებს თავის მანქანასთან! — ხშირად ამბობენ კოლმეურნეები მტს-ის მექანიზატორ ვ. მარკუშინის შესახებ, რომელიც ორი კაცის სამუშაოს ასრულებს — მარცვალსაწმენდ მანქანა „ვიმს“ მართავს და ტრაქტორს ამუშავებს. თავის საქმეს კარგად დაუფლებული მექანიზატორი დღეში 12 ტონის ნაცვლად 35 ტონა ხორბალს წმენდს და ახარისხებს. იგი ღამითაც მუშაობს კოლმეურნეობის ბეღელთან მიყვანილ ელექტროშუქზე. გაწმენდილი პირველი ხარისხის ს. ივესლე ხორბალი დაუსრულებელ ნაკადად მიდის კოლმეურნეობის ბეღელში, იგზავნება სახელმწიფო დამამზადებელ პუნქტში. მარტო სამი დღეღამის განმავლობაში მარკუშინმა ას ტონაზე მეტი ხორბალი დაამუშავა.

3. ზრუნვა მომავალი წლის უხვი მოსავლისათვის

კომბაინით მკის კვალდაკვალ ტრაქტორებზე გამობმული ჯამბარით მექანიზატორები აგროვებენ ნამჯას, ხოლო კოლმეურნეები ეზიდებიან მას პირუტყვის სადგომებისაკენ. ნამჯისაგან გაწმენდილ ნაკვეთებს ტრაქტორებით ხნავენ.

კომბაინების რიტმულ ხმაურს შეუერთდა ტრაქტორების მძლავრი გუგუნი... ტრაქტორისტებს თითქოს სურთ ერთი შეტევით გადალარონ კუპრივით შავი მიწა, რომელმაც ეს არის თავის ბარაქა ოქროს მარცვლად გადაუშალა კოლმეურნეობის ბეღლებში.

კოლმეურნეობა „შრომაში“ ხვნას პირველი შეუდგა ტრაქტორისტი ვ. არეშინი, რომელიც დღიურ დავალებს დიდი გადაჭარბებით ასრულებს. იგი დღეში 17-18 ჰექტარს ხნავს. იბრძვის რა სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებისათვის, მარტო პირველი ორი დღის განმავლობაში 35 ჰექტარი მოხნა.

კოლმეურნეები და მტს-ის მექანიზატორები აქედანვე უყრიან საფუძველს მომავალი წლის სიხარულს — უხვ და მყარ მოსავალს.

ალ. ზურაშვილი,

„კომუნისტის“ საკ. კორესპონდენტი.

ალბანეთის სახალხო რესპუბლიკაში სსრ კავშირის მისიისა და სსრ კავშირში ალბანეთის სახალხო რესპუბლიკის მისიის საელჩოებად გარდაქმნის შესახებ

საბჭოთა მთავრობამ და ალბანეთის სახალხო რესპუბლიკის მთავრობამ მიიღეს გადაწყვეტილება, რომ საელჩოებად გარდაიქმნას, შესაბამისად, სსრ კავშირის მისია ტირანაში და ალბანეთის სახალხო რესპუბლიკის მისია მოსკოვში.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა ამხ. კლიმენტ დანიელის-ძე ლევიჩკინი დანიშნა სსრ კავშირის საგანგებო და სრულუფლებიან ელჩად ალბანეთის სახალხო რესპუბლიკაში.

სახალხო დემოკრატიის ქვეყნებში

ჩეხოსლოვაკიაში დამთავრდა კლიჩავის კაშხალის მშენებლობა

ზაპოტოცკის სიტყვა

პრაღა, 2 აგვისტო. (საკდესი). 1 აგვისტოს დამთავრდა კლიჩავის კაშხალის აგება. ამ ამბისადმი მიძღვნილ საზეიმო მიტინგზე სიტყვა წარმოთქვა ჩეხოსლოვაკიის რესპუბლიკის პრეზიდენტმა ანტონინ ზაპოტოცკიმ. მან აღნიშნა, რომ კლიჩავაზე კაშხალის აგება ქალაქ კლადნოს მშრომელთა ცხოვრების გაუმჯობესებისათვის ჩეხოსლოვაკიის კომუნისტური პარტიისა და ჩეხოსლოვაკიის რესპუბლიკის მთავრობის მზრუნველობის გამოვლინებაა. ზაპოტოცკიმ მოაგონა დამსწრეთ, რომ კლადნოში წყლის ნაკლებობა ჯერ კიდევ მრავალი წლის წინათ იგრძნობოდა. მაგრამ კლიჩავის წყლით ქალაქის მომარაგების პროექტი მხოლოდ სახალხო-დემოკრატიულმა მთავრობამ განახორციელა.

პრეზიდენტმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ძირითადი ამოცანა, რომელსაც ჩეხოსლოვაკიის მთავრობა ისახავს, არის ხალხის კეთილდღეობის გაუმჯობესება, მაგრამ ამ ამოცანას აფერხებს მთელი რიგი სერიოზული სიძნელეები, რომლებიც დაძლეულ უნდა იქნას. ზაპოტოცკიმ აღნიშნა, რომ საჭიროა გაუმჯობესდეს საწარმოებში შრომის ორგანიზაცია და გადიდდეს შრომის ნაყოფიერება.

შემდეგ პრეზიდენტი შეეხო სოფლის მეურნეობაში არსებულ ნაკლოვანებებს. ჩეხოსლოვაკიას, განაცხადა მან, ესაჭიროება სოფლის მეურნეობის ნაყოფიერების გადიდება. ამისათვის არსებობს მხოლოდ ერთი სწორი გზა — ეს არის კარგად მოწყობილი კოოპერატივების შექმნა, რომლებიც, გამოიყენებენ რა აგროტექნიკურ ღონისძიებათა მთელ კომპლექსს, უხვ მოსავალს მოიყვანენ.

ამასთან ზაპოტოცკიმ ხაზგასმით აღნიშნა, რომ სოფლის მეურნეობის კოოპერირება უნდა განხორციელდეს უაღრესად ნებაყოფლობითს საფუძველზე და რომ საჭიროა ყურადღება მიექცეს არსებული კოოპერატივების განმტკიცებას.

კაპიტალური მშენებლობა ჩინეთში

შანხაი. (საკდესი). ჩინეთის გაზეთები იუწყებიან, რომ ჩინეთის სხვადასხვა რაიონში დღითიდღე ფართოვდება კაპიტალურ სამუშაოთა მასშტაბი. გაზეთი „ჯიფანგიბაო“ წერდა, რომ ჯიანის პროვინციაში კაპიტალური მშენებლობის გეგმით გათვალისწინებულია დიდი სამუშაოები მძიმე და მსუბუქ მრეწველობაში, სოფლის მეურნეობასა და მეტყევეობაში, საირიგაციო და რკინიგზის მშენებლობაში, აგრეთვე საქალაქო მეურნეობის გაუმჯობესების მნიშვნელოვანი სამუშაოები. ამჟამად მშენებლობა მიმდინარეობს 300-ზე მეტ ადგილას. წელს ჯიანის პროვინციის კაპიტალურ მშენებლობაში კაპიტალდაბანდების თანხა 40 პროცენტით აღემატება შარშანდელს.

გუიჯოუს პროვინციაში კაპიტალური მშენებლობის ნახევარი წლის გეგმის წარმატებით შესრულებას იუწყება ანგრი „სინხუანიბაო“. გაზეთი აღნიშნავს, რომ წელს მშენებელთა შრომის ნაყოფიერება საშუალოდ 38 პროცენტით გადიდდა 1952 წელთან შედარებით.

სახალხო განათლება კოლონეთში

ვარშავა. (საკდესი). პოლონეთში უდიდესი ყურადღება ექცევა სახალხო განათლებას.

სახალხო ხელისუფლების წლებში პოლონეთში შეიქმნა 66 ახალი უმაღლესი სასწავლებელი, რაც ერთისამად აღემატება ომამდელი პოლონეთის უმაღლეს სასწავლებელთა რაოდენობას. მარტო სტალინოგრუდის სავოეკოდოში სახალხო ხელისუფლების ცხრა წლის მანძილზე ცხრა უმაღლესი სასწავლებელი გაიხსნა.

ქალაქ ლოძში — პოლონეთის ერთ-ერთ უდიდეს სამრეწველო ცენტრში — ომამდე არც ერთი უმაღლესი სასწავლებელი არ იყო. ახლა იქ 10 უმაღლესი სასწავლებელია.

23 ახალი უმაღლესი სასწავლებელი გაიხსნა პოლონეთის დასავლეთ მხარეებში. იქ თითქმის 10-ჯერ მეტი სტუდენტი სწავლობს, ვიდრე სწავლობდა ამ მხარეებში გერმანელთა ბატონობის დროს.

ძირეულად შეიცვალა სტუდენტთა სოციალური შემადგენლობა. ახლა უმაღლეს სასწავლებლებში 17-18-ჯერ მეტი მუშათა და გლეხთა შვილი სწავლობს, ვიდრე ბურჟუაზიულ-მემამულური წყობილების დროს.

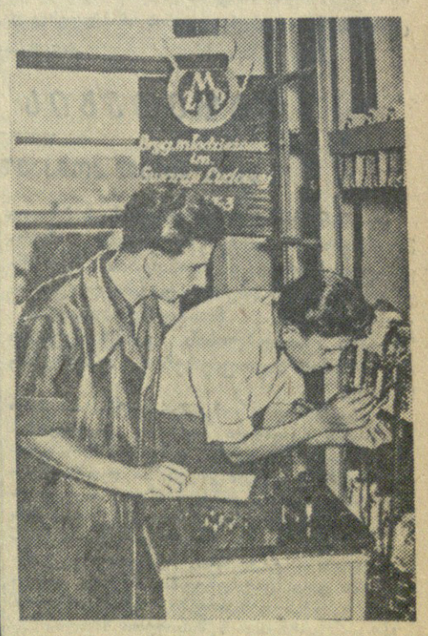

პოლონეთის სახალხო რესპუბლიკა. ვარშავა. პარიზის კომუნის სახელობის სატელეფონო აპარატურის ქარხნის საამქროში. გვარდიელიუდოვას სახელობის მოწინავე ახალგაზრდული ბრიგ

მეცხოველეობას — მტკიცე საკვები ბაზა!

ფიქრობენ ერთს, აკეთებენ მეორეს

მიმდინარე წლის ივნისის დასაწყისში თეთრი წყაროს რაისაბჭოს აღმასკომმა განიხილა რაიონის კოლმეურნეობებში თივის აღებისა და საკვების დასილოსების მიმდინარეობის საკითხი. მიიღეს გადაწყვეტილება, რომელიც ითვალისწინებდა, რომ თვითეულ კოლმეურნეობას და მტს-ს უზრუნველეყო საკვების დაგროვების სამუშაოების დროულად, ორგანიზებულად მოწყობა, ამ საქმისათვის განკუთვნილი მანქანა-იარაღების, სასილოსე კოშკების მომზადება, ბალახების თიბვა აგროტექნიკურ ვადებში. ამასთან ერთად გადაწყვეტილებაში ნათქვამი იყო, რომ არ დაეშვათ მოთიბული ბალახის დიდი ხნით მინდვრად დატოვება, მოეწყოთ უხეში საკვების სადაზღვევო მარაგის მიზიდვა საზამთრო საძოვრებზე, თივის დადგმა ზვინებად, დროულად ჩაედოთ სილოსი, მოეხდინათ მათი ზუსტი აღრიცხვა.

რაისაბჭოს აღმასკომმა განიზრახა განეხილა კიდეც ამ გადაწყვეტილების შესრულების მიმდინარეობა. ეს იყო 18 ივლისს.

და აი, როცა ეცნობით მიღებულ გადაწყვეტილებას, ნათლად ჩანს, რომ რაისაბჭოს აღმასკომი პატივს არა სცემს თავის პირვანდელ გადაწყვეტილებას და ფორმალურად ახმაურდა მისი შესრულების მიმდინარეობაზე.

ამ გადაწყვეტილებაში არაფერია ნათქვამი, თუ როგორ შესრულდა წინა გადაწყვეტილება. ამჯერად, როგორც ფიქრობდნენ, ისე არ გამოუვიდათ. რაისაბჭოს აღმასკომმა მხოლოდ „მოვალეობა მოიხადა“.

მუშაობის ასეთი უვარგისი სტილიც იმის ერთ-ერთი მიზეზია, რომ რაიონის კოლმეურნეობებში არადამაკმაყოფილებლად მიმდინარეობს ბუნებრივი ბალახების თიბვა და სილოსის ჩადება. პირველ აგვისტომდე გათიბული იყო მხოლოდ 2.856 ჰექტარი ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 7.000 ჰექტარისა. ათი ათასი ტონა სილოსის ნაცვლად ჩადებულია 2.760 ტონა. მართალია, უკანასკნელად გაძლიერდა თიბვისა და სილოსის ჩადების ტემპი, მაგრამ ეს საკმარისი არ არის. ამ საქმეში არის სერიოზული ნაკლოვანებანი.

იმის გამო, რომ თეთრი წყაროს მტს-მა (დირექტორი ამხ. ი. არსენაშვილი) დროულად არ მიიღო ზომები, კოლმეურნეობებმა ქვებისაგან არ გაწმინდეს ფართობები, ჩაიშალა თიბვის დავალების შესრულება: 150 ჰექტარის ნაცვლად გათიბეს მხოლოდ რამდენიმე ჰექტარი. ახლა კი 4 სათიბი მანქანა უმოქმედოდ დგას.

აქ არც დასილოსების საქმეა ჯარგად. 1.100 ტონიდან მტს-მა ჩადო მხოლოდ ხუთას ტონამდე სილოსი. სოფელ ჯიგრაშენის ლენინის სახელობის კოლმეურნეობაში დაასილოსეს 200 ტონა საკვები, ჩასადებია კი ამაზე მეტი. ეს საშუშაო შეჩერდა იმის გამო, რომ ჯერ სასილოსე ორმოები მზად არა აქვთ. სოფელ ალექსეევკის კუიბიშევის სახელობის კოლმეურნეობაში დღემდე მთლიანად არ მოუმზადებიათ საჭირო სასილოსე ორმოები. ამის გამო ფერხდება სილოსის ჩადების სამუშაოები.

თეთრი წყაროს მტს-ი ვერ ასრულებს ნამჯის შეგროვების დავალებასაც. საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობისა და დამზადებათა სამინისტროს მტს-ების მთავარი სამმართველოს დავალებით მტს-ს უნდა დაემზადებინა ნამჯის შემგროვებელი სატრაქტორო ბაგირის სათრეველი. მაგრამ ეს დავალება მხოლოდ დავალებად არის. ამის მიზეზი ისიც არის, რომ სახელოსნო მოუწყობელია. ჭიანურდება სახელოსნოს ელექტრომონტაჟი. საქართველოს სოფლელექტროს სამონტაჟო ბრიგადა, რომელსაც დავალებული აქვს ეს სამუშაო, დღემდე არა ჩანს.

ახალსოფლის კოლმეურნეობაში (თავმჯდომარე ი. სომხიშვილი) ამ დღეებში მასობრივად შეუდგნენ თიბვასა და სილოსის ჩადებას. მაგრამ აღებული ტემპით მაინც ვერ შეძლებენ გეგმის დროულად შესრულებას. გათვალისწინებული 302 ჰექტარიდან გათიბულია ორასი ჰექტარი, ხოლო სილოსის ჩადების გეგმა სანახევროდაც არ არის შესრულებული. კოლმეურნეობაში ცუდად არის მოწყობილი შრომის აღრიცხვა და შრომადღეების დარიცხვა. დაზვინული 200 ცენტნერი თივის და ჩადებული 175 ტონა სილოსის სამუშაოთა შესრულების შესახებ გაფორმებული აქტები ბუხჰალტერიაში არ აღმოჩნდა. ცხადია, აღნიშნული თივა და სილოსი არც შემოსავალში იყო გატარებული.

სოფელ ბუდიონოვკის ბუდიონის სახელობის კოლმეურნეობა, რომლის თავმჯდომარეა ამხ. ა. გრიჩკინი, სამუშაოთა საერთო შედეგებით ცუდად არ გამოიყურება. კოლმეურნეობას აქვს მეცხოველეობის მძლავრი ფერმები. ამიტომ დიდი მნიშვნელობა აქვს საკვები ბაზის შექმნას. სამწუხაროდ კი სწორედ ამ მხრივ ყველაფერი რიგზე არ არის. მაგალითად, გეგმით უნდა გათიბონ 867 ჰექტარი, დღემდე კი დავალების მესამედიც არ არის შესრულებული, რაც შეეხება სილოსს — 540 ტონიდან ჩადებულია მხოლოდ 120 ტონა.

ასევე ჭიანურდება მანგლისის კალინინის სახელობის კოლმეურნეობაში ბალახების თიბვა და მისი ბულულებად ზვინებად დადგმა. კოლმეურნეობამ 325 ჰექტარის ნაცვლად გათიბა მხოლოდ 15 ჰექტარი და 222 ტონა სილოსის ნაცვლად ჩადო 40 ტონა.

საჭიროა ახლავე სერიოზული დასკვნები გააკეთონ პარტიის თეთრი წყაროს რაიკომმა და რაისაბჭოს აღმასკომმა.

ნ. ჯანჯღავა,
„კომუნისტის“ სპეც. კორესპონდენტი.

პარტიული ქრონიკა

ჩვენი გაზეთის მკითხველებისა და კორესპონდენტებისაგან

ბოლნისი. პარტიის ბოლნისის რაიკომის პლენუმმა განიხილა პარტიული განათლების სისტემაში განვლილი სასწავლო წლის შედეგებისა და ახალი სასწავლო წლისათვის მზადების საკითხი. პლენუმზე აღინიშნა, რომ რაიონის მთელმა რიგმა პარტიულმა ორგანიზაციებმა ცუდად როდი მოაწყეს კომუნისტთა პოლიტიკური სწავლება, მაგრამ არიან პარტიული ორგანიზაციები, რომლებიც ჯერ კიდევ ნაკლებ ყურადღებას აქცევენ პარტიული განათლების საქმეს, სათანადო დახმარებას და კონტროლს არ უწევენ პროპაგანდისტებს, კონსულტანტებს, წიგნზე დამოუკიდებლად მომუშავე ამხანაგებს, არ ამოწმებენ მეცადინეობაზე დასწრებას, მსმენელთა მიერ მასალის შეთვისების ხარისხს. ასე იყო, მაგალითად, სოფელ ქვემო ბოლნისის მე-18 პარტყარიოლის სახელობის და სოფელ აკაურთის ლენინის სახელობის კოლმეურნეობების პარტიულ ორგანიზაციებში. რაიონში წიგნზე დამოუკიდებლად მომუშავე 251 კომუნისტიდან 78-ს არ შეუსწავლია გეგმით გათვალისწინებული მასალა.

რაიკომის პლენუმმა დასახა ღონისძიებანი პარტიული განათლების სისტემაში ახალი სასწავლო წლისათვის მოსამზადებლად.

ფულუკიძე. პარტიული ორგანოების ანგარიშგება-არჩევნების შემდეგ ბევრს პირველად უხდება მუშაობა პარტიული ორგანიზაციის მდივნად. ამიტომ რაიკომი ღონისძიებებს ახორციელებს მათი ცოდნის დონის ასამაღლებლად, აწყობს პარტიული ორგანიზაციების მდივნებისა და მათი მოადგილეების სემინარებს.

ამას წინათ მოეწყო საოლმეურნეო პარტიული ორგანიზაციების მდივნების სამდღიანი სემინარი, რომელზეც განხილულ იქნა საკითხები: როგორ მოვამზადოთ და ჩავატაროთ პარტიული კრება; როგორ ვუხელმძღვანელოთ პარტიულ ჯგუფებს, სოციალისტურ შეჯიბრებას და სხვ.

სემინარზე პირველადი პარტიული ორგანიზაციების მდივნებმა ერთმანეთს გაუზიარეს თავიანთი მუშაობის გამოცდილება.

ჩოხატაური. პარტიის რაიონულმა კომიტეტმა მოაწყო აგიტატორების, ძირეული პრესისა და კულტურის მუშაკების რაიონული თათბირი. თათბირის მონაწილეებმა მოისმინეს მოხსენება თემაზე — მიმდინარე სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოები და ჩვენი ამოცანები. კამათში მონაწილეობა მიიღო 12 ამხანაგმა.

თერჯოლა. საქართველოს კომუნისტური პარტიის თერჯოლის რაიკომის პლენუმმა მოისმინა სოფელ თერჯოლის კოლმეურნეობა „განთიადის“ პირველადი პარტიული ორგანიზაციის მდივნის კ. ოფენიძის ანგარიში. პლენუმის მონაწილეებმა მწვავედ გააკრიტიკეს საკოლმეურნეო პარტიული ორგანიზაციების მუშაობის ნაკლოვანებანი, ამასთან პარტიის რაიონული კომიტეტისაგან მოითხოვეს პარტიული ორგანიზაციებისადმი ხელმძღვანელობისა და დახმარების შემდგომი გაძლიერება.

პლენუმმა განხილული საკითხის გამო მიიღო სათანადო გადაწყვეტილება.

გაზეთების ფურცლებზე

ახალშენელ კომკავშირელთა ინიციატივა

ლიმმანტრესტის ახალშენის საბჭოთა მეურნეობაში კომკავშირელები ენერგიულად იბრძვიან წარმოების რეზერვების გამოვლინებისა და სრული გამოყენებისათვის, მომჭირნეობისათვის, შრომის დისციპლინის განმტკიცებისა და შრომის ნაყოფიერების ამაღლებისათვის.

„ახალშენელმა კომკავშირელებმა, — წერს ბათუმის რაიონული გაზეთი „კოლმეურნის გზა“, — გადაწყვიტეს დენერგონ ჩაის ფოთლის განწყვეტილი კრეფა, არ დაუშვან ფოთლის გაუხეშება, დამულჩონ და კარგად მოუარონ ციტრუსოვანთა ნარგავებს, ახალგაზრდობის ძალებით მოკრიფონ და სახელმწიფოს ჩააბარონ 40 ტონა ჩაის ფოთოლი და 5 მილიონი ცალი ციტრუსოვანთა ნაყოფი, აღკვეთონ სასუქის დანაკარგები, მომჭირნეობით ხარჯონ ციტრუსების შესაფუთი მასალა...“

ნაკისრ ვალდებულებათა განაღდების შედეგად საბჭოთა მეურნეობამ სამ თვეში გასწია 40 ათასი მანეთის ეკონომია. გამოანგარიშებულია, რომ სამეურნეო წლის დასასრულამდე ეკონომია მიაღწევს 183 ათას მანეთს, ხოლო ხუთწლედის ბოლოსათვის — 480 ათას მანეთზე მეტს.

ახალშენის საბჭოთა მეურნეობის კომკავშირელთა თაოსნობამ ფართო გამოხმაურება ჰპოვა არა მარტო ბათუმის რაიონში, არამედ მის ფარგლებს გარეთაც. პატრიოტულ წამოწყებას მხარი დაუჭირეს მახარაძის რაიონის სოფელ მელექედურის კოლმეურნეობის, სუხუმის რაიონის სოფელ გუმისტის რუსთაველის სახელობის კოლმეურნეობის, გორის მანქანა-ტრაქტორთა სადგურის და სხვა კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობებისა და მტს-ების კომკავშირელებმა.

საქართველოს ალკკ ცენტრალურმა კომიტეტმა ურჩია კომკავშირის საოლქო, საქალაქო, რაიონულ კომიტეტებსა და პირველადს კომკავშირულ ორგანიზაციებს მხარი დაუჭირონ ახალშენელ კომკავშირელთა ინიციატივას.

საბჭოთა მთავრობის ნოტები

ამერიკის შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთისა და საფრანგეთისა მთავრობებისადმი საგარეო საქმეთა მინისტრების თათბირის მოწვევის შესახებ

15 ივლისს სსრ კავშირის საელჩოებმა ვაშინგტონში, ლონდონსა და პარიზში მიიღეს ამერიკის შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთისა და საფრანგეთის მთავრობების ნოტები ამერიკის შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთის, საფრანგეთისა და საბჭოთა კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრების თათბირის მოწვევის შესახებ.

4 აგვისტოს სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ ამერიკის შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთისა და საფრანგეთის საელჩოებს მოსკოვში გაუგზავნა საბჭოთა მთავრობის საპასუხო ნოტები.

ქვემოთ ქვეყნდება ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობის 1953 წლის 15 ივლისის ნოტის ტექსტი და საბჭოთა მთავრობის 1953 წლის 4 აგვისტოს საპასუხო ნოტის ტექსტი.

ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობის 1953 წლის 15 ივლისის ნოტა

სახელმწიფო მდივანი თავის პატივისცემას უდასტურებს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის საქმეთა დროებით რწმუნებულს და სთხოვს მას გადასცეს თავის მთავრობას შემდეგი:

საერთაშორისო ვითარების განვითარებამ და აღმოსავლეთ გერმანიასა და ბერლინში ამას წინათ მომხდარმა ამბებმა გააძლიერა საყოველთაო სურვილი, რომ მშვიდობა უფრო მტკიცე გახდეს და შემცირდეს არსებული დაძაბულობა იმ გზით, რომელიც თავისუფლების ძირითად უფლებას შეესაბამება.

აღიარებს რა იმ ფაქტს, რომ მტკიცე მშვიდობა საბოლოო ანგარიშით შეიძლება უზრუნველყოფილ იქნას მხოლოდ მაშინ, როცა მოწესრიგდება ზოგიერთი ძირითადი პრობლემები, ისეთები, როგორიც არის კონტროლს დაქვემდებარებული განიარაღება, შეერთებული შტატების მთავრობას სურს ამჟამად გადაწყდეს ის პრობლემები, რომლებიც შეიძლება მოწესრიგებულ იქნას ახლო მომავალში.

გერმანიისა და ავსტრიის ხელშეკრულებათა დადება, რაც ძალიან დაგვიანდა, ევროპის მოწესრიგების საკითხში წარმოადგენს არსებით ელემენტს, რომელიც შეერთებული შტატების მთავრობას მიიჩნია დიდმნიშვნელოვან წვლილად მშვიდობის საქმეში.

გერმანიის საზავო ხელშეკრულება შეიძლება შემუშავებულ იქნას მხოლოდ სრულიად გერმანიის თავისუფალი და წარმომადგენლობითი მთავრობის მონაწილეობით, რომელსაც შესაძლებლობა ექნება თავისუფლად განიხილოს ასეთი ხელშეკრულება. ასეთი მთავრობა შეიძლება შეიქმნას მხოლოდ თავისუფალი არჩევნების შედეგად.

პირობები, რომლებშიც ასეთი მთავრობა უნდა შეიქმნას და რომლებშიც მას მოქმედების სრული თავისუფლება ექნება, წარმოადგენენ პრობლემას, რომელიც შეიძლება გადაიჭრას ახლო მომავალში, თუ ყველა მხარე გამოიჩენს კეთილ ნებას. ასევე ცხადია, რომ არ შეიძლება მიღწეულ იქნას ნამდვილი პროგრესი ევროპის დაძაბულობის საერთო შენელების მიმართულებით, სანამ ეს პრობლემა გადაუჭრელი რჩება.

საბჭოთა მთავრობისადმი თავის ნოტებში, რომელთაგან უკანასკნელი იყო 1952 წლის 23 სექტემბრის ნოტა და რომელზეც პასუხი ჯერ არ არის მიღებული, შეერთებული შტატების მთავრობამ გააკეთა კონსტრუქციული წინადადებანი, რომლებმაც სრული გამოხატულება ჰპოვეს გერმანიის ბუნდესტაგის ამა წლის 10 ივნისის რეზოლუციაში. ამ წინადადებათა მიზანია დაკმაყოფილდეს გერმანელი ხალხის ერთსულოვანი სურვილი — გაერთიანება თავისუფლების პირობებში.

მიიღო რა მხედველობაში ის გარემოება, რომ გერმანიის გაერთიანების საკითხი კიდევ უფრო გადაუდებელი გახდა ამას წინათ მომხდარი ამბების გამო, შეერთებული შტატების მთავრობას მტკიცედ აქვს გადაწყვეტილი განახორციელოს ახალი ღონისძიება, რათა ბოლო მოუღოს არანორმალურ მდგომარეობას, რომელშიც იძულებულია იყოს გერმანელი ხალხი. ამიტომ გადაწყდა გერმანიის ფედერალურ მთავრობასთან და გერმანიის ხელისუფლებთან ბერლინში კონსულტაციის შემდეგ, წინადადება მიეცეს საბჭოთა მთავრობას მოწვეულ იქნას საფრანგეთის, შეერთებული სამეფოს, შეერთებული შტატებისა და საბჭოთა კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრების თათბირი. შეზღუდული ხანგრძლივობის ეს თათბირი შეიძლება დაწყებულ იქნას დაახლოებით სექტემბრის დამლევს, იმ ადგილას, რომელიც ურთიერთ შეთანხმებულ უნდა იქნას. განსახილველი საკითხები უნდა იყოს შემდეგი:

1. თავისუფალი არჩევნების მოწყობა ფედერალურ რესპუბლიკაში, გერმანიის აღმოსავლეთ ზონასა და ბერლინში. ეს გამოიწვევს იმას, რომ სხვა საკითხებთან ერთად განხილულ უნდა იქნას საკითხები არჩევნებამდე, არჩევნების მსვლელობაში და არჩევნების შემდეგ მომოსვლის თავისუფლების, პოლიტიკური პარტიების მოქმედების თავისუფლების, პრესის თავისუფლების და ყველა გერმანელის ძირითად თავისუფლებათა უფლებების საჭირო გარანტიების შესახებ.

2. პირობები სრულიად გერმანიის თავისუფალი მთავრობის შექმნისა, რომელსაც მოქმედების თავისუფლება ექნება საშინაო და საგარეო საქმეებში.

ასეთია არსებითი ნაბიჯები, რომლებიც წინ უნდა უძღოდეს საბჭოთა მთავრობასთან თათბირის გახსნას გერმანიის საზავო ხელშეკრულების საკითხზე, ხელშეკრულებისა, რომელიც თავისთავად დიდმნიშვნელოვანი ელემენტია საერთო მოწესრიგების საქმეში.

შეერთებული შტატების მთავრობას აგრეთვე მიაჩნია, რომ ამ პირველ თათბირზე ბოლოს და ბოლოს მიღწეულ უნდა იქნას შეთანხმება ავსტრიის ხელშეკრულებაზე.

საბჭოთა მთავრობის 1953 წლის 4 აგვისტოს ნოტა

15 ივლისს საბჭოთა მთავრობამ მიიღო ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობის ნოტა და მასთან ერთად ინგლისისა და საფრანგეთის მთავრობათა ნოტები, რომლებიდანაც ჩანს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების, ინგლისისა და საფრანგეთის საგარეო საქმეთა მინისტრების ივლისის თათბირზე ვაშინგტონში გადაწყდა მოწვეულ იქნას აღნიშნული სამი სახელმწიფოს და საბჭოთა კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრების თათბირი. ამასთან ნოტებში აღნიშნული იყო ამერიკის შეერთებული შტატების, ინგლისის, საფრანგეთისა და საბჭოთა კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრების თათბირის დღის წესრიგი, სამი მინისტრის მიერ წამოყენებული, და თათბირის მოწვევის დრო.

ზემონათქვამიდან ჩანს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების, ინგლისისა და საფრანგეთის საგარეო საქმეთა მინისტრებმა, საერთაშორისო ჩვეულებათა მიუხედავად, იკისრეს ოთხი სახელმწიფოს საგარეო საქმეთა მინისტრების თათბირის საკითხების წინასწარი განხილვა, და ეს გააკეთეს საბჭოთა კავშირის წარმომადგენლის მონაწილეობის მიუღებლად. ასეთი მდგომარეობა არ შეიძლება ნორმალურად იქნას მიჩნეული. ამასთან იგი აშკარად ეწინააღმდეგება არსებულ შეთანხმებებს საგარეო საქმეთა მინისტრების თათბირების შესახებ. გარდა ამისა, სამი საგარეო საქმეთა მინისტრის წინასწარ შეთანხმებას შეუძლია უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ოთხი სახელმწიფოს საგარეო საქმეთა მინისტრების თათბირის მთელ მსვლელობაზე. ასეთი დასკვნა, ბუნებრივია, გამომდინარეობს იქიდან, რომ ამ თათბირის სამმა მონაწილემ წინასწარ შეიბოჭა თავი სეპარატული შეთანხმებებით და არც კი ცდილა განეხორციელებინა, — როგორც ეს არაერთხელ გაკეთებულა წინათ, — მოწიფებული საერთაშორისო პრობლემების თავისუფალი და ამა თუ იმ კერძო ვალდებულებებით შეუვიწროვებელი განხილვა.

ახლანდელ საერთაშორისო პირობებში სახელმწიფოთა თანაბრებს დიდი მნიშვნელობა აქვს სადავო საერთაშორისო საკითხების მოწესრიგებისათვის. სწორედ ახლა, როცა მშვიდობისმოყვარე სახელმწიფოების ღონისძიებებმა შესაძლებელი გახადა ბოლო მოღებოდა კორეის ომს და დადებულიყო დროებითი ზავი, შეიქმნა ხელსაყრელი პირობები, რათა მიღწეულ იქნას საერთაშორისო ვითარების დაძაბულობის შენელება. რა თქმა უნდა, ამ ამოცანის წარმატებით გადაჭრა დამოკიდებულია ყველა დიდი და მცირე მშვიდობისმოყვარე სახელმწიფოს ღონისძიებებზე. მაგრამ პასუხისმგებლობა მშვიდობისა და საერთაშორისო უშიშროების შენარჩუნებისათვის ეკისრება, უწინარეს ყოვლისა, როგორც ეს ჩანს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდებიდან, ხუთ სახელმწიფოს — ამერიკის შეერთებულ შტატებს, ინგლისს, საფრანგეთს, საბჭოთა კავშირს, ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკას. ამ გარემოების უგულებელყოფა ხელს როდი შეუწყობდა მშვიდობისა და საერთაშორისო უშიშროების შენარჩუნებასა და განმტკიცებას. მეორე მხრივ, რაღაც განსაკუთრებული მნიშვნელობის მინიჭება ისეთი ამბებისათვის, როგორიცაა ბერლინში 17 ივნისს მომხდარი ფაშისტური ავანტიურა, რომელიც უცხოეთის დაქირავებული აგენტებისა და სისხლის სამართლის ელემენტების მიერ იყო ჩადენილი, — იმას ნიშნავს, რომ ილუზიებს მივეცეთ და ყურადღება ჩამოვაცილოთ იმ ფაქტებს, რომლებიც ნამდვილად დიდმნიშვნელოვანია და რომლებსაც დადებითი მნიშვნელობა აქვს საერთაშორისო ურთიერთობის დაძაბულობის შენელებისათვის.

ზემოთ მოყვანილ მოსაზრებათა გამო, საბჭოთა მთავრობა იმ აზრისაა, რომ საგარეო საქმეთა მინისტრების თათბირზე განხილულ იქნას იმ ღონისძიებათა საკითხი, რომლებიც ხელს უწყობენ საერთაშორისო ურთიერთობის დაძაბულობის საერთო შენელებას, მათ შორის შეიარაღების შემცირების და სხვა სახელმწიფოთა ტერიტორიაზე უცხოეთის სამხედრო ბაზების დაუშვებლობის საკითხები. ამასთან არ უნდა გამორიცხოს იმის შესაძლებლობა, რომ განხილულ იქნას საკითხი, თუ სახელდობრ რა შემადგენლობით უნდა იქნას განხილული საერთაშორისო ურთიერთობის ესა თუ ის პრობლემები.

ხსენებული საკითხების განხილვის საჭიროება მარტო ევროპაში საქმის მდგომარეობით როდია ნაკარნახევი. ცნობილია, რომ აზიის ქვეყნების მდგომარეობაც, მისი დიდმნიშვნელოვანი აქტუალური პრობლემებით, იპყრობს საერთაშორისო წრეების ყურადღებას. აქედან აგრეთვე გამომდინარეობს, რომ საერთაშორისო ურთიერთობის დაძაბულობის შენელების ღონისძიებათა საკითხების განხილვაში საჭიროა ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის მონაწილეობა. დიდი ჩინელი ხალხი, რომელიც გაერთიანებული და დარაზმულია ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის მიერ ისე, როგორც არასოდეს, ახლა სრული საფუძვლით მოითხოვს თავის კანონიერ უფლებათა აღდგენას ყველა საერთაშორისო საქმეში, და ამ საკითხის დაუყოვნებლივ გადაწყვეტის მნიშვნელობის შეუფასებლობა აგრეთვე ხელს როდი შეუწყობდა მშვიდობისა და საერთაშორისო უშიშროების განმტკიცებას.

ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობის 15 ივლისის ნოტასთან დაკავშირებით, საბჭოთა მთავრობა გამოთქვამს თანხმობას განხილულ იქნას მინისტრების თათბირზე გერმანიის საკითხი. მაგრამ ამერიკის 15 ივლისის ნოტაში, ისევე როგორც სამი საგარეო საქმეთა მინისტრის ვაშინგტონის თათბირის გამოქვეყნებულ კომუნიკეში, გერმანიის საკითხის ნამდვილი განხილვის ნაცვლად მთელი საქმე ფაქტიურად ამოიწურება იმ წინადადების გამოერეგბით, რომელსაც შეიცავდა ამერიკის გასული წლის 23 სექტემბრის ნოტა და რომელიც ანგარიშს არ უწევდა გერმანიის ძირითადი პრობლემების გადაწყვეტის აუცილებლობას.

როგორც ცნობილია, გერმანელი ხალხი დაინტერესებულია, უწინარეს ყოვლისა, ისეთი საკითხების გადაწყვეტით, როგორიც არის გერმანიის ეროვნული გაერთიანების განხორციელება და საზავო ხელშეკრულების დადება. მაგრამ სწორედ გერმანიის ამ ძირითადი საკითხების გადაჭრას უვლის გვერდს ამერიკის ამა წლის 15 ივლისის ნოტა, რომელიც იმოწმებს 1952 წლის 23 სექტემბრის ნოტას, რომელშიც აგრეთვე უგულებელყოფილი იყო ამ ძირითადი საკითხების გადაჭრის საჭიროება. ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობის 15 ივლისის ნოტა გერმანიის ამ ძირითადი საკითხების გადაწყვეტის მაგივრად აყენებს წინადადებას სრულიად გერმანიის არჩევნების შესახებ, ხოლო თავის მხრივ არჩევნების საკითხი, — ამერიკის გასული წლის 23 სექტემბრის ნოტის თანახმად, — შეცვლილია წინადადებით, რომ დაინიშნოს ეგრეთწოდებული ნეიტრალური გამომკვლევი კომისია უცხო სახელმწიფოთა წარმომადგენლებისაგან ამ არჩევნების მოსაწყობად „პირობების შექმნის მიზნით“. ნათქვამიდან ჩანს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების 15 ივლისის ნოტა არათუ არ ისახავს მიზნად ხელი შეუწყოს გერმანიის ძირითადი საკითხების გადაწყვეტას, არამედ საქმეს ამოწურავს გაჭიანურებული მსჯელობით — გამოიკვლიონ თუ არ გამოიკვლიონ გერმანიის მდგომარეობა უცხოეთის ამა თუ იმ წარმომადგენლებმა, როგორ და რისთვის აწარმოონ გერმანელი ხალხისათვის ყველა ეს დამამცირებელი „გამოკვლევა“ და სხვ. ამგვარი წინადადებებისაგან სხვას არაფერს უნდა მოველოდეთ, გარდა ასეთ საკითხებზე უსარგებლო მოლაპარაკებისა, რომელიც არაფერს არ უზრუნველყოფს.

ყოველივე ეს განსაზღვრავს საბჭოთა მთავრობის დამოკიდებულებას ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობის ხსენებული წინადადებისადმი.

საბჭოთა მთავრობას მიაჩნია, რომ ასეთი წინადადება არათუ არ შეუწყობს ხელს გერმანიის გაერთიანებას და სრულიად გერმანიის დემოკრატიული მთავრობის შექმნას, აგრეთვე გერმანიასთან საზავო ხელშეკრულების დადებას, არამედ გამოიწვევს იმას, რომ გერმანია კვლავ დარჩეს გათიშული დასავლეთ და აღმოსავლეთ ნაწილებად, კვლავ გაჭიანურებს საზავო ხელშეკრულების დადებას. ამასთან ერთად კი ხორციელდება დასავლეთ გერმანიის რემილიტარიზაციის ღონისძიებანი, რის საფრთხესაც არ შეიძლება ანგარიში არ გაუწიონ ევროპისა და განსაკუთრებით მეზობელი სახელმწიფოების მშვიდობისმოყვარე ხალხებმა. თუ ყოველივე ეს ხორციელდება ბონის ადენაუერის მთავრობასთან შეთანხმებული კონსულტაციებით, როგორც ეს ნათქვამია 15 ივლისის ნოტაში, ამას შეუძლია მხოლოდ საბოლოოდ შეარყიოს გერმანელი ხალხის ნდობა ასეთი მთავრობისადმი, რომ აღარაფერი ვთქვათ ევროპის სხვა ხალხებზე.

მიუხედავად ზემოთ გამოთქმული მოსაზრებებისა ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობის 15 ივლისის ნოტის გამო, საბჭოთა მთავრობა დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს სახელმწიფოების მიერ გერმანიის საკითხის ერთობლივ განხილვას და ამასთან იმედი აქვს, რომ ასეთი განხილვა შესაძლებელს გახდის ყოველმხრივ იქნას განხილული შესაბამისი პრობლემები, რომლებიც შეეხება გერმანიის ერთიანობის აღდგენას და, გერმანიასთან საზავო ხელშეკრულების საკითხის გადაწყვეტასთან ერთად, ხელს შეუწყობს მშვიდობის განმტკიცებას ევროპაში.

ნათქვამის მიხედვით, საბჭოთა მთავრობა წინადადებას იძლევა:

1. განხილულ იქნას საგარეო საქმეთა მინისტრების თათბირზე, ამასთან ზემონათქვამის გათვალისწინებით, საერთაშორისო ურთიერთობის დაძაბულობის შენელების ღონისძიებანი;

2. განხილულ იქნას თათბირზე გერმანიის საკითხი, აგრეთვე გერმანიის ერთიანობის აღდგენის პრობლემა და საზავო ხელშეკრულების დადება.

რაც შეეხება ავსტრიის ხელშეკრულებას, ამ საკითხზე საბჭოთა მთავრობის პოზიცია მოცემულია მის 30 ივლისის ნოტებში, რომლებიც გაგზავნათ ამერიკის შეერთებული შტატების, ინგლისისა და საფრანგეთის მთავრობებს. თავისთავად ივგულისხმება, რომ გერმანიის პრობლემის გადაწყვეტაში შესაძლო წარმატებანი აგრეთვე ხელს შეუწყობდნენ ავსტრიის საკითხის გადაწყვეტასაც.

საბჭოთა მთავრობა ანალოგიურ ნოტებს უგზავნის აგრეთვე ინგლისისა და საფრანგეთის მთავრობებს.

ღესია უკრაინკას ხსოვნისადმი მიძღვნილი საღამო

სურამი. („კომუნისტის“ საკ. კორ.). სურამის საზაფხულო კლუბში შედგა ღესია უკრაინკას გარდაცვალების 40 წლისთავისადმი მიძღვნილი საღამო. საღამოს დაესწრნენ ქართველი მწერლები, ჩამოსული სტუმრები, ხაშურისა და სურამის მშრომელები.

საღამო შესავალი სიტყვით გახსნა საქართველოს მწერალთა კავშირის გამგეობის პირველმა მდივანმა ი. აბაშიძემ. მოხსენება ღესია უკრაინკას ცხოვრებისა და მოღვაწეობის შესახებ გააკეთა მწერალმა ლ. ასათიანმა. პოეტმა ჯ. კალაძემ წაიკითხა უკრაინკასადმი მიძღვნილი საკუთარი ლექსი. გ. აბაშიძემ, ვ. გაბესკირიამ, ს. შანშიაშვილმა, გ. ცეცხლაძემ, ს. წვერავამ, მარიჯანმა და სურამის სადაბო ბიბლიოთეკის გამგემ ე. ავდიშევამ წაიკითხეს ღესია უკრაინკას ქართულად თარგმნილი ლექსები.

დასასრულს გაიმართა კონცერტი.

ძმების ჭიღლაძეების წარმატება

ზიათურა. (საკ. კორ.). თორმეტი წელია, რაც დიმიტროვის სახელობის მაღაროში მუშაობს კომუნისტი ტრიფონ ჭიღლაძე. იგი დაუფლებულია საკმაოდ მძიმე და რთულ პროფესიას — მარგანეცის ტვირთვას. მას, როგორც მოწინავე სტახანოველს, კარგად იცნობენ არა მარტო დიმიტროვის სახელობის მაღაროში, არამედ მის ფარგლებს იქითაც. ტრიფონი ყოველთვიურ დავალებებს ორმაგად ასრულებს.

უფროსი ძმის მაგალითისამებრ, მარგანეცის ტვირთვის დახელოვნებული ოსტატები გახდნენ კომკავშირელები აკაკი და პეტრე ჭიღლაძეები. მათ უფროსმა ძმამ შეასწავლა მაღაროელის საპატიო პროფესია და ახლა აკაკი და პეტრე ყოველდღიურ გეგმებს წარმატებით ასრულებენ.

სამი ძმა — ტრიფონ, აკაკი და პეტრე ჭიღლაძეები ჩვენს მშობლიურ მეტალურგიას ყოველდღიურად გეგმის გადამეტებით 40-50 ტონა მაღალხარისხოვან მარგანეცს აძლევენ.

საბჭოთა მშენებლობა

სანიტარული წესრიგი კვების ობიექტებში

მშრომელთა ჯანმრთელობის დაცვის ერთ-ერთი მთავარი პირობაა საზოგადოებრივი კვების მაღალ კულტურულ, მაღალ სანიტარულ დონეზე დაყენება. პარტია და მთავრობა უდიდეს თანხებს ხარჯავენ ამ საქმისათვის. იზრდება საზოგადოებრივი კვების ობიექტთა ქსელი, კვების პროდუქტებით მოვაჭრე მაღაზიებისა და წერტილების რიცხვი, სულ უფრო კეთილმოწყობილი ხდება სასადილოები, რესტორანები, სასაუზმეები და ბუფეტები, უმჯობესდება მათი სანიტარული პირობები. მაგრამ საზოგადოებრივი კვების ობიექტებზე სანიტარული პირობების დაცვის საქმეში ჯერ კიდევ არ მიგვიღწევია სასურველი მდგომარეობისათვის.

ეს ნათლად გვიჩვენა ამ დღეებში პროფკავშირთა საქართველოს რესპუბლიკური საბჭოს მიერ მოწვეულმა პროფაქტივის საქალაქო თათბირმა.

თათბირს, რომელმაც განიხილა საზოგადოებრივი კვების საწარმოებსა და სასურსათო მაღაზიებში სანიტარული წესების დაცვის მასობრივი შემოწმების შედეგები, პროფკავშირული, საზოგადოებრივი კვების, სანიტარული სამსახურისა და ვაჭრობის მრავალი მუშაკ დაესწრო.

როგორც მომხსენებელმა — საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს რესპუბლიკური სანიტარულ - ეპიდემიოლოგიური სადგურის მთავარმა ექიმმა შ. კაპანაძემ, ისე კამათში გამოსულმა ბევრმა ორატორმა დაასახელეს სასურსათო მაღაზიებსა და საზოგადოებრივი კვების ობიექტებში გამეფებული ანტისანიტარიის არაერთი კონკრეტული ფაქტი.

საზოგადოებრივი კვების ბევრი ობიექტი და სასურსათო მაღაზია მოუმზადებელი შეხვდა ზაფხულს. მაგალითად, მარტო თბილისში საქართველოს სსრ ვაჭრობის სამინისტროს სისტემის 179 შემოწმებული ობიექტიდან 54 ობიექტს რემონტი ესაჭიროება, პურვაჭრობისა და სასადილოების ტრესტის 3 ობიექტს არა აქვს აუცილებელი ინვენტარი, 43 ობიექტს — დამხმარე სათავსოები, ხოლო 20 ობიექტის დამხმარე სათავსოები შეუფერებელია დანიშნულებისათვის. უფრო მეტიც, სასადილოების ტრესტის შემოწმებულ 7 ობიექტს არა აქვს კანალიზაცია, ხოლო 8 ობიექტს — ხელსაბანიც კი. მთელ რიგ სასურსათო მაღაზიებსა და სასადილო-რესტორანებს შემოწმების დროს არ აღმოაჩნდათ ბუზის საქერი, ან ბუზის საწინააღმდეგო სხვა საშუალება. სასადილოთა ტრესტის 17 ობიექტს მოწესრიგებული არა აქვს ჭურჭლის სარეცხი, არც გამდინარე ცხელი წყლის დანადგარი. თბილკვებავაჭრობის, სასადილოთა ტრესტის, სამხედრო ვაჭრობის, რკინიგზის მუშათა მომარაგების მრავალ ობიექტს არა აქვთ მაცივარი დანადგარები და საყინულეები, რაც იწვევს პროდუქტების გაფუჭებას, ხელს უწყობს ანტისანიტარიას.

მეტად დიდი უწესობა და ანტისანიტარიაა გამეფებული თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სასადილოში, რომელიც მრავალ ათას სტუდენტს ემსახურება. აქ ხშირად სურსათი გადააქვთ შეუფერებელი, ჭუჭყიანი ავტომანქანებით, ხოლო მზიდავ მუშებად მიჰყავთ შემთხვევითი ადამიანები, რომელთა ჯანმრთელობა წინასწარ არ არის შემოწმებული.

მთელ რიგ საწარმოთა ხელმძღვანელები ნაკლებ ყურადღებას აქცევენ მუშათა სასადილოების კეთილმოწყობას. № 106 სასადილოში (გამგე ამხ. ფანჯაკიძე), რომელიც თბილისის მექანიკურ ქარხანას ეკუთვნის, ჭერიდან შეღებილი ცვივა, პროდუქტები სამზარეულოშივე ინახება, ხოლო სამზარეულო უზრუნველყოფილი არ არის აუცილებელი ინვენტარით.

სასურსათო მაღაზიებისა და საზოგადოებრივი კვების ობიექტების სანიტარულ-ჰიგიენური მდგომარეობის მხრივ კარგი სურათი არ არის თბილკვებავაჭრობის არც მარცხენა (დირექტორი ამხ. გეტაშვილი) და არც მარჯვენა (დირექტორი ამხ. ლეჟავა) სანაპიროს სისტემებში. მაღაზიების მუშაკებს არ გაუვლიათ სანტექნიკური მინიმუმი, მთელ რიგ შენობებს რემონტი სჭირდება, ან სულ არა აქვთ ან გამოუყენებელია მაცივარდანადგარები და საყინულეები, მაღაზიებისა და სასადილოების შენობები სისტემატურად არ სუფთავდება. ანტისანიტარული მდგომარეობაა „გლავგასტრონომის“ № 8, № 10 (გამგეები ამხ. კახელი და სულტანოვი) მაღაზიებში, „თბილხილბოსტნის“ და სხვა სისტემათა მთელ რიგ ობიექტებში.

თათბირზე აღინიშნა უწესივრობისა და ანტისანიტარიას მაგალითები ამიერკავკასიის რკინიგზის სადგურებზე, მატარებლების რესტორანებში, კასპის, ზესტაფონის, სამტრედიის, გორის, სტალინირის, ბორჯომის, ჭიათურის, ტყიბულისა და მთელი რიგი სხვა რაიონების საზოგადოებრივი კვების ობიექტების საგრძნობი ნაწილის ანტისანიტარული მდგომარეობა.

კამათის მონაწილეებმა წამოაყენეს წინადადებანი, რომელთა განხორციელება ხელს შეუწყობს მდგომარეობის უახლოეს ხანში გამოსწორებას.

საჭიროა საქართველოს პროფესიული აქტივის, ვაჭრობისა და ჯანმრთელობის სამინისტროების, სანიტარული სამსახურის მუშაკთა ერთობლივი ბრძოლა საზოგადოებრივი კვების ობიექტებში, სასურსათო მაღაზიებში სრული სანიტარული წესრიგის დამყარებისათვის.

გათუმელი სტუდენტები მესტიაში

მესტია. ბათუმის შ. რუსთაველის სახელობის პედაგოგიური ინსტიტუტის მეორე კურსის 26 სტუდენტი საექსკურსიოდ ჩამოვიდა მესტიაში. მათ დათვალიერეს სოფლები მესტია, ბეჩო, მულახი და სხვ. ავიდნენ ლეხსურზე, უშბის ქვედა კალთებზე.

სტუდენტებმა გზადაგზა შეისწავლეს მთის ქანები, მდინარე ენგურის თავისებურებანი, ენგურის ხეობა, ჩანჩქერები, მყინვარები და სხვ. სტუდენტებმა ბევრი საინტერესო მასალა შეაგროვეს.

ცხაკაიას რაიონში

კომკავშირელ მეჩაიეთა წარმატება

ახალგაზრდები სერიოზული ძალაა კოლმეურნეობაში, ბევრი მათგანი სასახელო შედეგებს აღწევს ჩაის კრეფაში. წელს განსაკუთრებით ბეჯითად შრომობენ კომკავშირელი მეჩაიეები სოციალისტური შრომის გმირები კ. ბოღაშვილი და ვ. ღვინჯილია, აგრეთვე ც. გრიგოლია, ნ. დადუნაშვილი და სხვები. მათ უკვე მოკრიფეს და სახელმწიფოს ჩაბარეს 2.000 კილოგრამზე მეტი ხარისხოვანი ჩაის ფოთოლი. ეს ბევრად მეტია პირადი წლიური გეგმით გათვალისწინებულ რაოდენობაზე.

ციტრუსებისა და ხურმის ნერგები

ნოსირის ციტრუსების სახელმწიფო სანერგის კოლექტივი წელს ბევრად მეტ ნერგს გამოიყვანს, ვიდრე შარშან. დაგეგმილია დაიმუნას 4.500 ძირი ლიმონი, მანდარინი და ფორთოხალი. სანერგემ უკვე უზრუნველყო „ჩინებულის“ ჯიშის 40.000 ძირი ხურმის მყნობა.

ციტრუსების მყნობა 1 აგვისტოდან დაიწყო. სანიმუშოდ მუშაობენ მოწინავე მყნობელები კ. მებუკე, რ. გლიანი, ვ. პაპავა და სხვები.

მოსკოველთა გამოცდილება ცხაკაიელებს

ხალიჩების საქსოვი ფაბრიკის მოწინავე მქსოველი ტატიანა აბრამშვილი გაიგზავნა ქ. ლუბერცის (მოსკოვის მახლობლად) ხალიჩების საქსოვ კომბინატში.

რუსი ამხანაგების დახმარებით მან უფრო სრულყო ოსტატობა და ახლახან კვლავ დაუბრუნდა ცხაკაიას ფაბრიკას. ტ. აბრამშვილი მოსკოველთა გამოცდილებას უზიარებს თავის ამხანაგებს. ბევრმა მათგანმა კარგად შეითვისა ქსოვის ჩქაროსნული ხერხები.

დრამატული წრე

კულტურის რაიონული სახლის დრამატულ წრეს ხელმძღვანელობს რაისაბჭოს აღმასკომის საგზაო განყოფილების ინჟინერი კ. კალანდაძე.

წრემ მაყურებელს რამდენიმე სპექტაკლი უჩვენა, ახლა კი ემზადება დათვალიერებისათვის. შედგენილია რეპერტუარი, რომელშიც შეტანილია ვ. გუნიას „და-ძმა“, გ. მდივნის „ძმები“, ალაზნისპირელის „დოლარების საძიებელი“.

ბ. მილიუტინი.

საშენი მასალა კოლმეურნეობებს

ცეკავშირის სატყეო დარგობრივ გაერთიანებას „საქტყემშენვაჭრობას“ ჩვენი ქვეყნის სხვადასხვა კუთხიდან შეოაქვს ათეულ ათასობით კუბმეტრი ხე-ტყე, რომელიც ხმარდება საკოლმეურნეო ნაგებობათა — მეცხოველეობის ბინების, თამბაქოს საშრობი ფარდულების, აბრეშუმის საჭიეების მშენებლობას, აგრეთვე სოფლის ელექტროფიკაციისა და რადიოფიკაციის საქმეს.

„საქტყემშენვაჭრობამ“ შარშან რესპუბლიკაში 70 ათასი კუბური მეტრის ნაცვლად შემოზიდა 100 ათასი კუბური მეტრი ხე-ტყე. წელს 6 თვეში შემოზიდულია 42,5 ათასი, ხოლო წლის ბოლომდე შემოიტანენ 130.000 კუბურ მეტრ მასალას.

უმაღლესი ხარისხის წიწვიანი ჯიშის ხე-ტყის მასალა დიდი რაოდენობით შემოაქვთ კიროვის ოლქიდან, სადაც ცეკავშირს აქვს თავისი სატყეო მეურნეობა. აქ ყოველწლიურად უნდა დამზადდეს 100 ათასი კუბური მეტრი უმაღლესი ხარისხის ხე-ტყის მასალა. ბევრი მასალა შემოაქვთ კრასნოდარის მხარიდან და სტალინგრადიდან.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის 50 წლისთავი

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის

მოსკოვი

ძვირფასო ამხანაგებო!

საბჭოთა კავშირის დიადი კომუნისტური პარტიის ორმოცდამეათე წლისთავის გამო ბულგარეთის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი გიძღვნით მხურვალე სალამს.

რუსეთის სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტიის მეორე ყრილობა, რომელიც დამთავრდა ლენინური პრინციპების გამარჯვებით ოპორტუნიზმზე და რომელმაც საფუძველი ჩაუყარა მსოფლიოში პირველ ახალი ტიპის რევოლუციურ მარქსისტულ პარტიას, სახელოვანი ბოლშევიკების პარტიას, ისტორიული მნიშვნელობის მოვლენაა საერთაშორისო მუშათა მოძრაობისათვის. რევოლუციის გენიოსის ლენინის მიერ შექმნილმა და გამოჭედილმა, სამი რევოლუციის ქარცეცხლში გამოვლილმა საბჭოთა კავშირის კომუნისტურმა პარტიამ მოაწყო დიადი გამარჯვება 1917 წლის ოქტომბერში, აუშენა მსოფლიოში პირველი სოციალისტური სახელმწიფო. საბჭოთა ხალხმა, რომელსაც საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტია ხელმძღვანელობს, გაანადგურა ფაშისტური აგრესია და ფაშისტური მონობისაგან გაათავისუფლა ხალხები. გენიალური ლენინის, ლენინის მოწაფისა და მისი საქმის განმგრძობის დიდი სტალინისა და მათი თანამებრძოლების ხელმძღვანელობით ბრძოლებში გამოწრთობილ საბჭოთა კავშირის კომუნისტურ პარტიას ახლა ბრძნულად მიჰყავს მარქსიზმ — ლენინიზმის დროშით საბჭოთა საზოგადოება კომუნიზმისაკენ და მთელ კაცობრიობას უჩვენებს ნამდვილ გზას მშვიდობიანი და ბედნიერი ცხოვრებისაკენ. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტია მსოფლიოს საერთაშორისო კომუნისტურ და მუშათა მოძრაობაში, გადაიქცა მშვიდობისა და პროგრესისათვის ბრძოლის, საყოველთაოდ აღიარებულ მძლავრ ხელმძღვანელ ძალად. ამიტომ მთელი მსოფლიოს მშრომელებს, მათ შორის ბულგარელ ხალხსაც, უაღრესად უყვართ საბჭოთა კავშირის კომუნისტების გმირი პარტია და ადიდებენ მას. ამიტომ მთელი მსოფლიოს კომუნისტები ბაძავენ და კვლავაც მიბაძავენ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის მაგალითს. თავისი მდიდარი ისტორიული გამოცდილებით, მარქსიზმის შემოქმედებითს დამუშავებაში გაბედულებით და სიბრძნით, თავისი იდეური და ორგანიზაციული დარაზმულობით, თავისი რევოლუციური სიფხიზლით და შეუდრეკელი სიმტკიცით კომუნიზმის საქმის აშკარა და ფარული მტრების წინააღმდეგ ბრძოლაში, საბჭოთა კავშირის კომუნისტურ პარტიას ჭეშმარიტად არა ჰყავს ბადალი. ამიტომ იგი არის მსოფლიო კომუნისტური და მუშათა მოძრაობის მედროშე, მაგალითი ყველა კომუნისტური და მუშათა პარტიისათვის.

მარქს — ენგელს — ლენინ — სტალინის ყოვლისმძლე მოძღვრების ერთგული ბულგარეთის კომუნისტური პარტია, განუწყვეტლივ სწავლობს რა საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის მდიდარ გამოცდილებას, მტკიცედ და განუხრელად მიდის და კვლავაც იელის მისი მაგალითისამებრ.

დიდება საბჭოთა კავშირის დიად კომუნისტურ პარტიას!

დაე სულ უფრო განმტკიცდეს ბულგარეთ-საბჭოთა კავშირის ურღვევი მეგობრობა!

ბულგარეთის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი

სოფია, 1953 წლის 1 აგვისტო.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალურ კომიტეტს

ლენინის მიერ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის შექმნამ სასიკეთილო ლახვარი ჩასცა ოპორტუნიზმს და დიდი ცვლილებანი გამოიწვია საერთაშორისო მუშათა მოძრაობაში, რომელიც დაიყენა რევოლუციური მარქსიზმისა და სოციალიზმის გამარჯვების გზაზე.

ლენინისა და სტალინის მიერ გამოჭედილი საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტია ხელმძღვანელობდა რუსეთის მუშათა და გლეხთა ბრძოლას ხელისუფლების მოპოვებისათვის, პროლეტარიატის დიქტატურის დამყარებისა და სოციალიზმის აშენებისათვის, ხოლო ახლა თავისი ლენინური ცენტრალური კომიტეტის მეთაურობით ხელმძღვანელობს საბჭოთა ხალხების ბრძოლას კომუნიზმის აშენებისათვის, მშვიდობისათვის.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და მისი ცენტრალური კომიტეტის დიდებული მაგალითიდან ესპანეთის კომუნისტური პარტია იღებს შთაგონებას, რათა შეასრულოს თავისი მისია — დარაზმოს ესპანეთის მუშათა კლასი და ხალხის მასები და გაუძღვეს მათ ფაშისტური ტირანიის წინააღმდეგ, მშვიდობისა და დემოკრატიისათვის საბრძოლველად.

ძვირფასო ამხანაგებო, ლენინისა და სტალინის სახელოვანი პარტიის ორმოცდამეათე წლისთავის დღეს ძმურ სალამს გიძღვნით და პირობას გაძლევთ, რომ ესპანეთის კომუნისტური პარტია ერთგულად იქნება საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის ლენინური პოლიტიკისა, რომელიც წარმართავს მთელი მსოფლიოს ხალხთა ბრძოლას მშვიდობის, დემოკრატიისა და სოციალიზმისათვის.

ესპანეთის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი

1953 წლის 30 ივლისი.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალურ კომიტეტს

ძვირფასო ამხანაგებო, საბჭოთა კავშირის სახელოვანი კომუნისტური პარტიის შექმნის ორმოცდამეათე წლისთავის გამო უაღრესად მხურვალე რევოლუციურ ძმურ მოლოცვას გიძღვნით. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის მთელი ისტორია, რომელიც მდიდარია გმირული ბრძოლით, დიდი განსაცდელითა და მსოფლიო მნიშვნელობის გამარჯვებებით, ისევე როგორც მისი ბრძოლა სსრ კავშირში კომუნიზმის აშენებისათვის, შთამაგონებელი მაგალითია საბერძნეთის კომუნისტებისა და მშრომელებისათვის მათს ბრძოლაში სიცოცხლის, თავისუფლების, მშვიდობისა და ეროვნული დამოუკიდებლობისათვის.

სახელოვანი გზა, რომელიც ნახევარი საუკუნის მანძილზე განვლო თქვენმა პარტიამ გენიალური ლენინისა და მისი მოწაფის, მისი საქმის განმგრძობის დიდი სტალინისა და მის თანამებრძოლთა ხელმძღვანელობით, მარქსიზმ-ლენინიზმის დიადი და ყოვლისმძლე ძალის გამარჯვება იყო.

საბერძნეთის კომუნისტურ პარტიას მუდამ ჰქონდა და აქვს უსაზღვრო რწმენა პარტიისადმი, რომელიც მეთაურობს ხალხების ბრძოლას სიცოცხლის უფლებისათვის, მშვიდობისა და განთავისუფლებისათვის. საბერძნეთის განთავისუფლებისა და აღორძინებისათვის თავის მძიმე ბრძოლაში საბერძნეთის კომუნისტური პარტია ცოდნასა და ძალებს იღებს საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის დაუშრეტელ გამოცდილებაში.

ამხანაგური სალამით —

საბერძნეთის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი

1953 წლის 30 ივლისი.

შემოქმედებითი წარმატება

ინტერესით ადევნებდა თვალყურს თბილისის მაყურებელი თელავის ს. ორჯონიკიძის სახელობის სახელმწიფო თეატრის გასტროლებს. თეატრმა თავისი რეპერტუარიდან წარმოადგინა შემდეგი დადგმები: ვ. დარასელის დრამა „კიკვიძე“, ა. აბშილავას და ი. ჯავახიშვილის კომედია საკოლმეურნეო ცხოვრებიდან „ვაზისუბნელი ძმაკაცები“, ე. ვოინიჩის რომან „კრაზანას“ ინსცენირება, ა. ცაგარელის კომედია „ციმბირელი“, დ. ერისთავის ისტორიული პატრიოტული დრამა „სამშობლო“, კ. მიუფკეს პიესა „ხვალინდელი დღე ჩვენი იქნება“, სტალინური პრემიის ლაურეატის ჰუსეინ მუხთაროვის პიესა „ოჯახის ღირსება“ და შილერის დრამა „ვერაგობა და სიყვარული“.

რეპერტუარის ასეთი მრავალფეროვნება როგორც პიესების თემატიკის, ისე დრამატული ჟანრების მხრივ იმას მოწმობს, რომ თელავის სახელმწიფო დრამატული თეატრის რეჟისორები და მსახიობები წარმოადგენენ პროფესიონალურად მომწიფებულ მჭიდრო შემოქმედებითს კოლექტივს.

ნაყოფიერად უმუშავნია თელავის თეატრის დამდგმელთა კოლექტივს, რომელსაც ხელმძღვანელობს თეატრის დირექტორი და მთავარი რეჟისორი მ. მეძმარიაშვილი.

მაყურებლის ერთსულოვანი მოწონება დაიმსახურა ვ. დარასელის დრამის „კიკვიძის“ დადგმამ. რეჟისორმა მ. მეძმარიაშვილმა შეძლო სამოქალაქო ომის დიდებით სავსე ფურცლების გადაშლა მაყურებლის წინ. ამ დადგმის მთავარი ღირსება ის არის, რომ წინა პლანზეა არა კიკვიძის ლეგენდარული პიროვნება, მისი გაუგონარი სიმამაცე, არამედ გმირის კავშირი მასებთან, საიდანაც იგი თვითონ გამოვიდა. სცენაზე კიკვიძე გვევლინება როგორც სამოქალაქო ომში საბჭოთა მშრომელი ადამიანების მასობრივი, საყოველთაო გმირობის ტიპიური წარმომადგენელი. ბაკითხის ასე სწორად გადაჭრამ საშუალება მისცა რეჟისორს პიესის გმირად მებრძოლი საბჭოთა ხალხი გამოეყვანა.

თელავის სახელმწიფო თეატრის გასტროლების შედეგები

ასევე წარმატება მოიპოვა ამავე რეჟისორის მიერ დადგმულმა დ. ერისთავის პატრიოტულმა დრამამ „სამშობლომ“. სპექტაკლში ძლიერად ჟღერს სამშობლოს თემა. რეჟისორის დამსახურებაა, რომ მან სიყვარულის თემა გამოიყენა რათა უფრო ღრმად და უფრო დრამატულად გამოეხატა სამშობლოსათვის მებრძოლი ადამიანების სვიმონ ლეონიძის და ლევან ხიმშიაშვილის სულიერი სამდიდრე და თავგანწირულობა. სპექტაკლში ვერსად ვერ ვხედავთ იმ გადაჭარბებულ ფსიქოლოგიზმს, რომელსაც ზოგჯერ მიმართავენ მსახიობები სვიმონ ლეონიძის და ლევან ხიმშიაშვილის ურთიერთობის გადმოცემისას.

ხალისიანად, ხალხური იუმორის უტყუარი გრძნობითაა განხორციელებული ა. აბშილავას და ი. ჯავახიშვილის კომედიის „ვაზისუბნელი ძმაკაცების“ დადგმა. (რეჟისორი მ. მეძმარიაშვილი). პიესას გაეჩინა სერიოზული ნაკლოვანებანი: მეტად უმტკივნეულო და არამძაფრია კონფლიქტი კოლმეურნეობის უქნარა, წამგლეჯ თავმჯდომარის ალექსი ლაფიაშვილსა და კოლმეურნეობის მოწინავე მუშაკებს გიორგისა და მიხას შორის. ეს უკანასკნელნი მეტად პასიურად გამოდიან ალექსის წინააღმდეგ, ისინი უფრო თავიანთი მიჯნურებით არიან გართულნი, ვიდრე კოლმეურნეობით, და რაიონიდან ჩამოსული ხელმძღვანელი რომ არა, კოლმეურნეობაში არაფერი არ შეიცვლებოდა. მიუხედავად პიესის ამ სერიოზული ნაკლოვანებებისა, რეჟისორმა შეძლო სიცოცხლით სავსე კომედიის შექმნა.

თეატრის რეპერტუარიდან ერთ-ერთი საუკეთესოა რეჟისორ რ. ქართველიშვილის მიერ დადგმული სტალინური პრემიის ლაურეატის ჰუსეინ მუხთაროვის პიესა „ოჯახის ღირსება“. სპექტაკლში მთელი სიძლიერით არის ხაზგასმული ის ძირითადი აზრი, რომ სახელმწიფო ინტერესები ყველაზე მაღლა დგას სხვა ინტერესებზე. მერდანოვების ოჯახი ერთხმად გმობს თავის წევრს — უფროს ვაჟს ბაირამს, ვინაიდან მან დაივიწყა ეს ჭეშმარიტება და უწმინდური ხელით შეეხო საკოლმეურნეო ქონებას. პიესაში ხაზგასმულია ისიც, რომ საბჭოთა ოჯახის ღირსება და ინტერესები განუყოფელია სახელმწიფოს ინტერესებისაგან. ეს დადგმა რეჟისორ რ. ქართველიშვილის უდავო წარმატებად უნდა ჩაითვალოს.

ამასთანავე არ შეიძლება არ აღვნიშნოთ თეატრის ზოგიერთი სუსტი დადგმა, სადაც რეჟისურა არადამაკმაყოფილებელია უმთავრესად იმ მიზეზით, რომ გვერდი აქვს აქცეული პიესის იდეურ მხარეს, რომ უკანა პლანზეა დაყენებული ის, რაც მთავარია. ეს ეხება უმთავრესად ე. ვოინიჩის რომან „კრაზანას“ ინსცენირებას, რომელიც განახორციელა რეჟისორმა გ. იოსელიანმა. ცნობილია, რომ რომან „კრაზანას“ მთავარი ნაკლია გმირის — რევარესის გადამეტებული ფსიქოლოგიზაცია. ამიტომ რეჟისორის საზრუნავი ის უნდა ყოფილიყო, რომ წინა პლანზე წამოეწია კრაზანა — რევოლუციონერი, კრაზანა — მებრძოლი თავისი სამშობლოს განთავისუფლებისათვის. სამწუხაროდ, რეჟისორმა გააუფერულა და მოადუნა პიესის რევოლუციური მოტივების ჟღერადობა. კრაზანას და ჯემას ფსიქოლოგიზმით გადატვირთული ურთიერთობა — აი რას ხედავს სცენაზე მაყურებელი. არასწორმა რეჟისურამ უარყოფითად იმოქმედა შესრულებაზეც. კრაზანა მოგვაგონებს ნევრასტენიამდე მისულ, თვითანალიზით გართულ მახინჯ ადამიანს, და მაყურებელს სამართლიანად არ სჯერა, რომ ასეთი ადამიანი შეიძლება გახდეს რევოლუციონერი, მებრძოლი სამშობლოს საკეთილდღეოდ.

ყურადღების ღირსია თეატრის მსახიობთა კოლექტივის შემოქმედებითი მუშაობა.

უმთავრესი, რაც ახასიათებს მსახიობებს ეს არის კოლექტიურობის გრძნობა. თითქმის არც ერთ მსახიობს არა აქვს მისწრაფება „სოლისტობისაკენ“. ეს კი მოწმობს იმას, რომ შემსრულებლები მაღალ იდეურ და პროფესიულ დონეზე დგანან.

მაყურებლების სამართლიანი მოწონება დაიმსახურა საქართველოს სსრ დამსახურებულმა არტისტმა პ. ახვლედიანმა. მის მიერ შესრულებული როლები: კიკვიძე („კიკვიძე“), ბაირამი („ოჯახის ღირსება“), ვილი სვარცი („ხვალინდელი დღე ჩვენი იქნება“) და ფერდინანდი („ვერაგობა და სიყვარული“) მოწმობენ, რომ პ. ახვლედიანი ფართო დიაპაზონის მქონე მოფიქრებული და თავის თავზე მომუშავე მსახიობია. მისი კიკვიძე ერთდროულად ლეგენდარული გმირიც არის და თავდაჭერილი, თავმდაბალი ადამიანიც. სიფიცხე და მგრძნობიარობა, რასაც მსახიობი ოსტატურად ახამებს ერთი და იმავე როლის შესრულებაში, უფრო მიმზიდველად გვიხატავს სამოქალაქო ომის გმირის სახეს. დამაჯერებლად გადმოგვცემს პ. ახვლედიანი ბაირამის სულიერ გარდატეხას, როცა იგი იგრძნობს თავისი დანაშაულის მთელ სიღრმეს და გადადგამს პირველ ნაბიჯს გამოსწორებისაკენ. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ მსახიობი შედარებით სუსტად თამაშობს ლევან ხიმშიაშვილის როლს პიესა „სამშობლოში“. მისი ლევანი ზოგჯერ სქემატურია, იგი ხშირად მიმართავს დრამატულ შტამპებს.

მაყურებელზე კარგი შთაბეჭდილება დატოვა მსახიობმა თ. ბურბუთაშვილმა, რომელმაც წარმატებით შეასრულა მთელი რიგი როლები: ქეთევანი („სამშობლო“), ჯემა („კრაზანა“), ფიეტა („ხვალინდელი დღე ჩვენი იქნება“), ვანა („ვაზისუბნელი ძმაკაცები“) და სხვ.

ძნელად დაიჯერებს მაყურებელი, რომ ქართველი ბიჭის ვანას და ამაყი ინგლისელი ქალის ჯემას შემსრულებელი ერთი და იგივე მსახიობია. თ. ბურბუთაშვილი გვიზიდავს თავისი ტემპერამენტითა და უშუალობით.

მგრძნობიარე და მოსიყვარულე დედის სახე შექმნა საქართველოს სსრ დამსახურებულმა არტისტმა ა. ივერიელმა სპექტაკლებში „ოჯახის ღირსება“ და „ხვალინდელი დღე ჩვენი იქნება“. ა. ივერიელის ბიკე („ოჯახის ღირსება“) ნამდვილი საბჭოთა პატრიოტი დედაა. განსაკუთრებით ძლიერია ა. ივერიელი იმ სცენაში, როდესაც იგი თავისი ნებით ხელს აწერს მერდანოვების ოჯახის წერილს რაიკომის მდივნისადმი, სადაც მხილებულია მისი საყვარელი პირმშო როგორც ჭურდი და ცრუ ადამიანი. დიდი შინაგანი სიღრმით გადმოგვცემს ა. ივერიელი დედის სულიერ ბრძოლას.

სახასიათო როლების შემსრულებლებიდან არ შეიძლება არ აღვნიშნოთ ა. თარხნიშვილი, რომელმაც მშვენიერი იუმორის გრძნობით შეასრულა ქოჩორას როლი ა. აბშილავას და ი. ჯავახიშვილის კომედიაში „ვაზისუბნელი ძმაკაცები“. წარმატებით ასრულებს სახასიათო როლებს აგრეთვე მსახიობი დ. სხირტლაძე. ღრმად და ორიგინალურად გახსნილი აქვს მას სეიმის სახე კ. მიუფკეს პიესაში „ხვალინდელი დღე ჩვენი იქნება“.

წარმატებით ასრულებენ თავიანთ როლებს მსახიობები: თ. მანველიშვილი, ს. მანანაშვილი, გ. მამუჩიშვილი, ვ. ჩელთიპირელი, ბ. ჯავახია, გ. კევლიშვილი, ლ. მარკოზაშვილი, ა. კუპატაძე, ე. ვერულაშვილი და სხვები.

უნდა აღინიშნოს, რომ ზოგიერთი მსახიობი ვერ დგას სათანადო სიმაღლეზე, მათ თამაშში არ იგრძნობა სითბო, უშუალობა, მათ მიერ შესრულებული როლები უფერულია და მაყურებელს ვერ აკმაყოფილებს. ეს შეიძლება ითქვას მსახიობ მ. აბაშიძეზე. სუსტია მის მიერ შესრულებული როლები სარი ვილიერი („ხვალინდელი დღე ჩვენი იქნება“), ზინა („ოჯახის ღირსება“) და ნატო („ვაზისუბნელი ძმაკაცები“). მსახიობი არ ცდილობს გადმოგვცეს გმირის შინაგანი სამყარო, მისი ქცევა სცენაზე მოკლებულია ლოგიკას. მსახიობმა ბევრი უნდა იმუშაოს თავის თავზე, რომ გამოასწოროს ეს ნაკლოვანებანი და აამაღლოს თავისი პროფესიული დონე.

თელავის თეატრის მსახიობთა საერთო ნაკლად უნდა ჩაითვალოს ის, რომ ისინი საკმაო ყურადღებას არ აქცევენ მკაფიო სცენიურ მეტყველებას, რომელსაც დიდი მნიშვნელობა აქვს სპექტაკლისათვის. მთელ რიგ მსახიობებს სუსტი დიქცია აქვთ, ამიტომ მათ მიერ წარმოთქმული სიტყვების დიდი ნაწილი მაყურებლისათვის მთლად იკარგება.

შრავალი სერიოზული ნაკლი ახასიათებს თეატრის სპექტაკლების გაფორმებასაც. დეკორაციების უმეტესი ნაწილი შესრულებულია ღარიბად, უგემოვნებოდ. ნაკლებად ჩანს მხატვრის ფანტაზია, ფერები ხშირად არ ეხამება სპექტაკლის განწყობილებას, ადგილის კოლორიტს.

დასასრულს თეატრის მუშაობის სერიოზულ ნაკლად უნდა ჩაითვალოს ის გარემოება, რომ მის რეპერტუარში წარმოდგენილი არ არიან დიდი რუსი მწერლები და დრამატურგები ა. ჩეხოვი და მ. გორკი.

მიუხედავად ყველა ამ ნაკლისა, თელავის ს. ორჯონიკიძის სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრის კოლექტივი ნაყოფიერად მუშაობს და მაყურებელს უჩვენებს მაღალ იდეურ და ხელოვნურ დონეზე მდგომ სპექტაკლებს.

დ. სტურუა.

დადგენილება ფხენიანის აღდგენისა და რეკონსტრუქციის შესახებ

ფხენიანი, 3 აგვისტო. (საკდესი). დღეს კორეის ცენტრალურმა დეპეშათა სააგენტომ გადასცა კორეის სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის 1953 წლის 30 ივლისის დადგენილება ამერიკელი ინტერვენტების მიერ დანგრეული ფხენიანის აღდგენისა და რეკონსტრუქციის შესახებ.

ფხენიანის აღდგენისა და რეკონსტრუქციის დროს დაცული იქნება ქალაქის განვითარების ისტორიული თავისებურებანი. მდინარე ტედონგანი ქალაქის სტრუქტურის ძირითადი ღერძი იქნება. ფხენიანის აღდგენისა და რეკონსტრუქციის გენერალური გეგმის შესრულების ვადა დაწესებულია 10-15 წელი. პირველი რიგის აღდგენითი სამუშაოების ვადაა სამი წელი.

დადგენილება ითვალისწინებს ქალაქის მოსახლეობის რაოდენობის ზრდას ერთ მილიონ კაცამდე. ფხენიანის ცენტრი იქნება 3,6 ჰექტარი ფართობის მოედანი, ხოლო ცენტრალური ქუჩა — ფართო პროსპექტი, რომელიც მდინარე ტედონგანის პარალელური იქნება.

დადგენილება ითვალისწინებს სიძველის ყველა ძეგლის აღდგენას, სტადიონის, სასპორტო მოედნების, საცურავი აუზების შექმნას.

მთავრობის გადაწყვეტილებით იქმნება ფხენიანის აღდგენისა და რეკონსტრუქციის კომისია კორეის სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის თავმჯდომარის კიმ ირ სენის მეთაურობით.

კორეაში ამერიკის მე-8 არმიის სარდლის განცხადება

ნიუ-იორკი, 3 აგვისტო. (საკდესი). როგორც იუნაიტედ პრესის სააგენტოს კორესპონდენტი სეულიდან იუწყება, კორეაში ამერიკის მე-8 არმიის სარდალმა გენერალმა ჩეილორმა განაცხადა, რომ დაზავების პერიოდში „ჩვენ თანდათანობით, დაბალანსებული გაფართოების პრინციპის დაცვით, ჩამოვაყალიბებთ სამხრეთკორეელთა რამდენიმე ახალ ნაწილს“.

როგორც ცნობილია, დაზავების პირობები უკრძალავს ამა თუ იმ მხარეს გაადიდოს ჯარების რიცხვი.

„ანრი მარტენის განთავისუფლება ფრანგი ხალხის გამარჯვებაა“

პარიზი, 3 აგვისტო. (საკდესი). დემოკრატიულ პრესას ანრი მარტენის განთავისუფლება მიაჩნია დემოკრატიულ უფლებათა და თავისუფლებათა შენარჩუნებისათვის მებრძოლი ფრანგი ხალხის დიდ გამარჯვებად. „ანრი მარტენის განთავისუფლებას, — წერს დღეს ეაქ დიუკლო გაზეთ „ლუმანიტეში“, — განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება, რამდენადაც იგი მოხდა იმ მომენტში, როცა დღითიდღე ძლიერდება ოპოზიცია ინდოჩინეთის ომისადმი, აღწევს ისეთ გაქანებას, რომ მთავრობის წრეებზეც კი ახდენს გავლენას“.

გაზეთ „ლუმანიტეში“ გამოქვეყნებულია ანრი მარტენის წერილი მორის ტორეზისადმი. წერილში გამოთქმულია იმედი, რომ მშრომელნი შეძლებენ მიაღწიონ აგრეთვე სხვა დაპატიმრებულ დემოკრატიულ მოღვაწეთა განთავისუფლებას, და ნათქვამია, რომ თვით მარტენი ყველაფერს გააკეთებს ამ მიზნის მიღწევისათვის.

ანრი მარტენმა გაზეთ „ლუმანიტეში“ მოთავსა განცხადება, რომლითაც მადლობას უხდის ყველა ორგანიზაციას, რომლებიც მისი განთავისუფლებისათვის იბრძოდნენ.

ერთიანი, მშვიდობისმოყვარე, დემოკრატიული გერმანიისათვის

გერმანიის მშვიდობისათვის მებრძოლთა საბჭოს მოწოდება

ბერლინი, 2 აგვისტო. (საკდესი). გერმანიის მშვიდობისათვის მებრძოლთა საბჭოს პრეზიდიუმმა მიმართა ხალხს მოწოდებით — მოითხოვოს, რომ მოიწყოს ოთხი სახელმწიფოს მოლაპარაკება გერმანიასთან საზავო ხელშეკრულების საკითხზე, იბრძოლოს იმისათვის, რომ მოწვეულ იქნას აღმოსავლეთ და დასავლეთ გერმანიის წარმომადგენელთა თათბირი, რათა მიღწეულ იქნას სრულიად გერმანიის შეთანხმება გერმანიის მშვიდობიანი გაერთიანების შესახებ, მოითხოვოს, რომ განხორციელდეს გერმანიის შეუფერხებელი შინაპერრობა და გაადვილდეს მიმოსვლა გერმანიის ორ ნაწილს შორის.

გერმანიის მშვიდობიანი გაერთიანება, ნათქვამია მოწოდებაში, შესაძლებელი გახდება, თუ თავიდან მოვიშორებთ ბონისა და პარიზის სამხედრო ხელშეკრულებებს. ეს ხელშეკრულებანი გამოხატავენ პოლიტიკას, რომელიც დამარცხდა კორეაში. იტალიაში დამარცხდა დე გასპერის მთავრობა, რომელიც ისწრაფვოდა მხარი დაეჭირა ამ ხელშეკრულებებისათვის. საფრანგეთსა და ინგლისში ამ პოლიტიკას უარყოფს ხალხის უმრავლესობა. ევროპის ხალხებს სურთ არა გერმანიის მილიტარიზმისა და რევანშიზმის აღორძინება, არამედ გერმანიის საკითხის მშვიდობიანი გადაწყვეტა.

გერმანიის მშვიდობისათვის მებრძოლთა საბჭოს პრეზიდიუმი ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ გერმანიის საკითხზე შეთანხმება მიღწეულ უნდა იქნას მშვიდობიანი მოლაპარაკების გზით.

ბონელი ხელისუფალნი ხელს უშლიან დემოკრატიულ ძალებს მონაწილეობა მიიღონ წინასაარჩევნო კამპანიაში

გერმანიის კომპარტიის ცენტრალური გამგეობის პროტესტი

ბერლინი, 3 აგვისტო. (საკდესი). როგორც ადნ-ის სააგენტო იუწყება, გერმანიის კომპარტიის ცენტრალურმა გამგეობამ ეგრეთწოდებულ „ბუნდესტაგის არჩევნების ხელმძღვანელს“ ფიურსტს გაუგზავნა პროტესტი, რომელშიც მოჰყავს მთელი რიგი შემთხვევები, როცა ხელისუფლებმა აკრძალეს და ჩაშალეს კომპარტიის წინასაარჩევნო მიტინგები და კრებები, მოყვანილია პლაკატებისა და წინასაარჩევნო ლიტერატურის კონფისკაციის ფაქტები, აგრეთვე კომპარტიის სააგიტაციო პუნქტებსა და შენობებზე თავდასხმის მრავალი შემთხვევა.

ხელისუფლების ორგანოებისა და უწინარეს ყოვლისა პოლიციის ასეთი მოქმედება, ნათქვამია პროტესტში, წარმოადგენს კონსტიტუციის და, კერძოდ, ძირითადი კანონის 8, 18 და 21 მუხლების უხეშ დარღვევას.

პროტესტის დასასრულს გერმანიის კომპარტიის ცენტრალური გამგეობა მოითხოვს, რომ დასავლეთგერმანელმა „ბუნდესტაგის არჩევნების ხელმძღვანელმა“ მიიღოს საჭირო ღონისძიებანი, რათა შეწყდეს ანტიკონსტიტუციური ზოქმედება, რომელიც ხელს უშლის კომპარტიის მონაწილეობას წინასაარჩევნო კამპანიაში.

იაპონიის პარლამენტში

შანხაი, 3 აგვისტო. (საკდესი). ტოკიოდან მიღებული ცნობით, დღეს იაპონიის პარლამენტის ქვედა პალატაში კენჭი უყარეს წინადადებას საგარეო საქმეთა მინისტრ ოკაძაკისათვის უნდობლობის გამოცხადების შესახებ. წინადადება შეიტანეს ოპოზიციის პარტიებმა — მემარცხენე და მემარჯვენე სოციალისტებმა. რომლებმაც, როგორც ტოკიოდან მიღებულ რადიოცნობაშია ნათქვამი, მოითხოვეს ოკაძაკის გამოყვანა კაბინეტიდან მისი „პროამერიკული დიპლომატიისათვის“.

ოპოზიციურმა პარტიებმა, რომლებმაც შეიტანეს წინადადება ოკაძაკისათვის უნდობლობის გამოცხადების შესახებ, მას ბრალად დაედო ის, რომ ახორციელებს იაპონიის რემილიტარიზაციის პოლიტიკას, რომლის დაჩქარებას ხელს უწყობს ეგრეთწოდებული ამერიკის „დახმარება“ „უშიშროების ურთიერთუზრუნველყოფის სამმართველოს“ ხაზით. ოკაძაკის, როგორც მემარცხენე და მემარჯვენე სოციალისტური პარტიების რეზოლუციაში იყო აღნიშნული, არა სურს განახორციელოს პოლიტიკა, რომლის მიზანია ჯანსაღი ეკონომიკის უზრუნველყოფა; იგი ხელს უწყობდა ისეთი არათანასწორუფლებიანი ხელშეკრულებების დადებას, როგორიც არის იაპონია-ამერიკის „უშიშროების პაქტი“ და ადმინისტრაციული შეთანხმება, რომლებიც ხელს უწყობს უცხოეთის მიერ იაპონიის ოკუპაციის სამუდამოდ დამკვიდრებას.

წინადადებას ოკაძაკისათვის უნდობლობის გამოცხადების შესახებ ხმა მისცა 133 დეპუტატმა, წინააღმდეგ — 199. აუარადღეს იპყრობს პოზიცია, რომელიც დაიკავეს ეგრეთწოდებული „პროგრესული“ პარტიის დეპუტატებმა, რომელსაც სიგემიცუ მეთაურობს. სიტყვიერად ხაზს უსვამს რა თავის ოპოზიციას იოსიდას ახლანდელი კაბინეტისადმი, ეს პარტია, როგორც იაპონიის დემოკრატიულ წრეებში აღნიშნავენ, არსებითად მხარს უჭერს მთავრობას მეტწილ პრინციპულ პოლიტიკურ საკითხებში. მაგალითად, პროგრესისტმა დეპუტატებმა ამას წინათ პარლამენტის მიერ ბიუჯეტის დამტკიცების დროს ბლოკი შეკრეს მმართველ ლიბერალურ პარტიასთან. ამჟამად, რათა არ დაეშვა ოკაძაკის გადადგომა, რომელიც იაპონიის საზოგადოებრიობის ყველაზე ოდიოზურ ფიგურად მიაჩნია, „პროგრესული“ პარტიის ფრაქცია კენჭისყრის დროს არ დაესწრო ქვედა პალატის სხდომას.

ამერიკა-იაპონიის წინააღმდეგობანი

შანხაი, 3 აგვისტო. (საკდესი). იაპონიის კიოდო ცუსინის სააგენტო, იმოწმებს რა „მთავრობის წყაროებიდან მიღებულ ცნობებს“, იტყობინება:

იაპონია გადაჭრით წინააღმდეგია ამერიკის წინადადებისა, რომ შეთანხმებაში „უშიშროების ურთიერთუზრუნველყოფის სამმართველოს“ ხაზით იაპონიის მთავრობისათვის ამერიკის დახმარების მიცემის შესახებ შეტანილ იქნას ის პირობა, რომ კომუნისტურ ქვეყნებთან ვაჭრობის საკითხებში იაპონიამ ითანამშრომლოს შეერთებულ შტატებთან.

აქ აღნიშნავენ, რომ შეერთებული შტატების ეს პირობა ნიშნავს დემოკრატიულ ქვეყნებთან იაპონიის ვაჭრობის შეზღუდვის გაძლიერებას. იაპონიის საზოგადოებრიობის, მათ შორის ეროვნული ბურჟუაზიის, ფართო წრეები მტკიცე პროტესტს აცხადებენ, გრძნობენ რა რომ ზემოხსენებული პირობის მიღება ახალ ლახვარს ჩასცემდა იაპონიის ეკონომიკას, რომელსაც ისედაც სულს ხდის ამერიკის ემბარგოს პოლიტიკის მარწუხი. იაპონიის მთავრობის წრეების წინააღმდეგობა, რასაც კიოდო ცუსინის სააგენტო იუწყება, იაპონიის საზოგადოებრიობის სწორედ ამ სულ უფრო მზარდი ზეგავლენით არის გამოწვეული.

ირანის მშვიდობის მომხრეთა მიმართვა მთავრობისადმი

თეირანი, 3 აგვისტო. (საკდესი). ირანის გაზეთმა „შაჯაათმა“ გამოაქვეყნა ცნობა ირანის მშვიდობის მომხრეთა ეროვნული საზოგადოების საბჭოს საგანგებო სხდომის შესახებ, რომელიც გაიმართა კორეაში დაზავების ხელისმოწერის გამო და მშვიდობის მსოფლიო საბჭოს ბუდაპეშტის სესიაზე მიღებულ გადაწყვეტილებათა განსახილველად.

სხდომაზე მიღებულ იქნა ირანის მშვიდობის მომხრეთა მიმართვა ირანის მთავრობისადმი. მიმართვაში ნათქვამია, რომ ირანის მთავრობამ მხარი უნდა დაუჭიროს ყოველ ღონისძიებას, რომლის მიზანია საერთაშორისო დაძაბულობის შენელება და ომების შეწყვეტა.

მიმართვა მოუწოდებს ირანის მთავრობას ყოველი ღონისძიება იხმაროს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდების დასაცავად, გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაში საერთაშორისო ხელშეკრულებათა და ხალხების სუვერენულ უფლებათა პატივისცემის პრინციპის დასაცავად, ყოველი ღონისძიება იხმაროს, რათა მშვიდობიანი გზით გადაიჭრას გერმანიის პრობლემა და სხვა საერთაშორისო პრობლემები, აგრეთვე გაფართოვდეს ირანის ეკონომიკური და კულტურული ურთიერთობა სხვა ქვეყნებთან.

„ირანის მთავრობამ, — ნათქვამია დასასრულ მიმართვაში, — „არ უნდა დაუშვას, რომ ირანი გახდეს ერთი ქვეყნის მეორე ქვეყანაზე თავდასხმის პლაცდარმი“.

მომავალი რეფერენდუმისათვის ირანში

თეირანი, 2 აგვისტო. (საკდესი). როგორც გაზეთი „ბახტარე ემრუზი“ იუწყება, მოსადიკის მითითებით რეფერენდუმის დროს 3 აგვისტოს თეირანში გაუქმებულია სამხედრო წესები.

რეფერენდუმი ირანის მეჯლისის დათხოვნის საკითხზე

თეირანი, 3 აგვისტო. (საკდესი). დღეს თეირანსა და მის მიდამოებში დილის 8 საათიდან მოეწყო რეფერენდუმი ახლანდელი მე-17 მოწვევის მეჯლისის დათხოვნის საკითხზე. თეირანში მეჯლისის დათხოვნის სასარგებლოდ ხმის მიცემა მოხდა თუფ-ხანეს და რაჰეა-ხანის მოედნებზე, ხოლო დათხოვნის წინააღმდეგ — ბაჰარისტანის მოედანსა (მეჯლისის შენობის წინ) და მოჰამადიეს მოედანზე.

კენჭისყრა დამთავრდა დღის 12 საათზე. მთლიანად თეირანსა და გარეუბნებში კენჭისყრის შედეგები ჯერ არ გამოუცხადებიათ.

როგორც გაზეთ „შაჰბაზი“ იუწყება, თეირანის გარეუბნებში „თითქმის ყველამ ხმა მისცა მეჯლისის დათხოვნის სასარგებლოდ“.

პარიზი, 3 აგვისტო. (საკდესი). ფრანს პრესის სააგენტოს კორესპონდენტი თეირანიდან იუწყება, რომ ჯერ კიდევ ოფიციალურად დაფიქსირებული ცნობების მიხედვით თეირანში მოწყობილი რეფერენდუმის შედეგად ირანის პრემიერ-მინისტრ მოსადიკის წინადადებას ირანის მე-17 მოწვევის მეჯლისის დათხოვნის შესახებ ხმა მისცა 101 ათასმა კაცმა, ხოლო ამ წინადადების წინააღმდეგ — 68 კაცმა.

შვედური გაზეთი ამერიკა-ინგლისის წინააღმდეგობათა შესახებ

სტოკჰოლმი, 3 აგვისტო. (საკდესი). გაზეთი „აფტონბლადეტი“ ეხება ამერიკა-ინგლისის უთანხმოებას გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაში ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის დაშვების საკითხში. „ინგლისის პოზიციას, — წერს გაზეთი, — მხარს უჭერენ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ფართო წრეები, და გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის სესიაზე მოსალოდნელია მწვავე შეტაკება. შედეგს გადამწყვეტი მნიშვნელობა ექნება ამერიკის მთავრობის საგარეო პოლიტიკური პოზიციისათვის. მაგრამ ამბობენ, რომ ამერიკის შეერთებული შტატები არ აპირებენ მნიშვნელოვან დათმობას, რათა შეუთანხმდნენ ინგლისს“.

თბილისი

ქალაქის ყოველთვიური ილუსტრირებული ჟურნალი

1 აგვისტოს ყველა წიგნის მაღაზიაში დაიწყო სახალხო სახელმძღვანელოების გაყიდვა. წელს იყიდება 360-ზე მეტი სახელწოდების სახელმძღვანელო რუსულ, ქართულ, სომხურ და აზერბაიჯანულ ენებზე. სურათზე: თბილისის „საქწიგნის“ № 5 მაღაზიაში. მოსწავლეები ყიდულობენ ახალ სახელმძღვანელებს.

ფოტო გ. ვახტანგაძისა.

საცხოვრებელი სახლი

თბილისის კიროვის სახელობის ჩარხმშენებელი ქარხნის 106 მუშისათვის აშენდა საერთო საცხოვრებლის ახალი კორპუსი. აქ იცხოვრებენ უმთავრესად სახელოსნო სასწავლებლების ახლად კურსდამთავრებულნი, რომლებიც გამოგზავნილი არიან ქარხანაში სამუშაოდ.

შენობა უზრუნველყოფილია წყლით, განათებით, ორთქლის გათბობით. ფართო, ნათელ ოთახებში დადგმულია ახალი საწოლები, კარადები, სკამები. ქვედა სართულში გამოყოფილია ორი ოთახი, სადაც მუშები გამოიცვლიან სამუშაო ტანსაცმელს, ორივე სართულში მოწყობილია შხაპები თბილი და ცივი წყლით.

სპეციალური ოთახია დათმობილი კულტურული დასვენებისათვის. აქ მუშებს შეეძლებათ წაიკითხონ წიგნები, ჟურნალ-გაზეთები, ითამაშონ ჭადრაკი, შაში.

კარადები, გუფეტები, მაგიდები

თბილისის კუიბიშევის სახელობის ხის დამამუშავებელი ქარხანა ფართო მოხმარებისათვის უშვებს სხვადასხვა ზომისა და ფასონის ბუფეტებს, ტანსაცმლისა და წიგნების კარადებს, სასადილო მაგიდებს, რბილ ავეჯს. მიმდინარე წლის 6 თვეში გაიყიდა ქარხნის მიერ დამზადებული 184 ბუფეტი, 350-ზე მეტი ტანსაცმლისა და წიგნის კარადა, ორი ათასამდე მაგიდა.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დაკვეთით ქარხანამ დაამზადა კაბინეტების მოწყობილობა, აუდიტორიების მაგიდები, ლაბორატორიების კარადები, საწერი მაგიდები და სხვ. თბილისის სკოლებს წელს უკვე გადაეცა რამდენიმე ასეული მერხი და 10.000 კვადრატული მეტრი პარკეტი.

ქარხანამ ახლახან აითვისა ორი სახის ნარდისა და ოვალური სასადილო მაგიდის დამზადება.

ახალი ჟურნალი „კომუნისტური აღზრდისათვის“

დაარსდა საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ყოველთვიური პედაგოგიური ჟურნალი „კომუნისტური აღზრდისათვის“.

ჟურნალის მიზანია ფართოდ გააშუქოს საბჭოთა სკოლისა და პედაგოგიური მეცნიერების აქტუალური საკითხები; დაეხმაროს სკოლებსა და მასწავლებლებს სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შემდგომ გაუმჯობესებაში, მოწინავე გამოცდილების განზოგადებაში.

ჟურნალის მოცულობა იქნება 6 ნაბეჭდი ფურცელი, ტირაჟი — 10.000 ცალი, ცალკე ნომრის ფასი — 3 მანეთი.

პირველი ნომერი გამოვა აგვისტოში.

სასამართლოს დარბაზიდან

მძარცველები

ნათესავებთან ერთად სეირნობისას მოქალაქე ლ-ის სამმა უცნობმა გზა გადაუკრა. ორმა რევოლვერები დაუმიზნა, მესამემ — დანა. სიკვდილის მუქარით მძარცველებმა მას ჩექმები გახადეს და გაიქცნენ.

ეს მოხდა ამას წინათ თბილისის „ზღვის“ მახლობლად, ნაშუადღევს.

დიდხანს ვერ ითარეშა ამ სამეულმა. ერთი მათგანი იმავე დღეს შეიპყრეს; იგი აღმოჩნდა გაურკვეველი პროფესიის პიროვნება, ვინმე ნ. მღვდელაძე.

ნ. მღვდელაძის საქმე გაარჩია თბილისის 26 კომისრის რაიონის მესამე უბნის სახალხო სასამართლომ დ. უაპიერის თავმჯდომარეობით.

სასამართლომ ნიკოლოზ გიორგის-ძე მღვდელაძეს მიუსაჯა 15 წლის პატიმრობა შრომაგასწორების ბანაკში მოთავსებით, ქონების კონფისკაცია და სასჯელის მოხდის შემდეგ 3 წლის ვადით საარჩევნო ხმის უფლების ჩამორთმევა.

გ. ხენგასვა.

სსრ კავშირის პირველობა ფეხბურთში

„ა“ კლასი

4 აგვისტო. კიევის ცენტრალურ სტადიონზე გაიმართა საბჭოთა კავშირის XV ჩემპიონატის მორიგი შეჯიბრება ფეხბურთში. თამაშობდნენ კიევის „დინამოსა“ და ხარკოვის „ლოკომოტივის“ გუნდები. შეხვედრა დამთავრდა კიევის დინამოელთა გამარჯვებით ანგარიშით 3:0.

„ბ“ კლასი

პირველ ჯგუფში გათამაშების ლიდერია თბილისის „სპარტაკი“, რომელსაც შეგროვებული აქვს 19 ქულა. ლიდერს ერთი ქულით ჩამორჩება ერევნის „დინამო“. ერევნელმა ფეხბურთელებმა მორიგი შეხვედრა აშხაბადის „სპარტაკთან“ მოიგეს ანგარიშით 4:1. მესამე ადგილზეა ბაკოს „ნეფტიანიკი“. ბაკოელმა ფეხბურთელებმა გასულ კვირას მოუგეს ქ. ლენინაბადის გუნდს 1:0.

მეორე ჯგუფში პირველ ადგილზე არიან მინსკის დინამოელები, რომლებსაც შეგროვებული აქვთ 20 ქულა. უკანასკნელი თამაში ტალინის „კალევთან“ მათ დაამთავრეს ფრედ 1:1. მეორე ადგილი უკავია ივანოვოს „ზნამიას“, რომელმაც გასულ კვირას მოუგო კალინინის „სპარტაკს“ ანგარიშით 1:0.

მესამე ჯგუფში წარმატებით იბრძვის გორკის „ტორპედო“. მორიგ შეჯიბრებაში გორკელმა ფეხბურთელებმა დაამარცხეს დნეპროპეტროვსკის „მეტალურგი“ ანგარიშით 3:0 ახლა სტალინის „შახტიორსა“ და გორკის „ტორპედოს“ შეგროვებული აქვთ 18 ქულა თვითეულს.

რედაქტორი დ. მჭედლიშვილი.

ეროვნული ფრონტის შექმნა

საერთაშორისო თემაზე

ვიეტნამელი ხალხის ბრძოლა დამოუკიდებლობისათვის

ვიეტნამელი ხალხი ჯერ კიდევ მეორე მსოფლიო ომამდე ეწეოდა ხანგრძლივ და შეუპოვარ ეროვნულ-განმათავისუფლებელ ბრძოლას ფრანგი კოლონიზატორების წინააღმდეგ. მეორე მსოფლიო ომის პერიოდში ვიეტნამელმა ხალხმა სასტიკი წინააღმდეგობა გაუწია იაპონელ დამპყრობლებს, რომლებიც 1940 წლის შემოდგომაზე შეიჭრნენ ინდოჩინეთში. სახალხო წინააღმდეგობის ორგანიზატორი კომუნისტური პარტია იყო. 1944 წლიდან კიდევ უფრო ფართო ხასიათი მიიღო პარტიზანულმა მოძრაობამ. პარტიზანული რაზმების ბაზაზე შექმნილმა სახალხო არმიამ 1944 წელს გათავისუფლა ჩრდილოეთ ვიეტნამის შვიდი პროვინცია.

საბჭოთა არმიის მიერ მილიტარისტული იაპონიის ჯარების განადგურებამ ხელსაყრელი პირობები შექმნა ვიეტნამში რევოლუციის გამარჯვებისათვის. 1945 წლის 2 სექტემბერს ვიეტნამელი ხალხის ბელადმა ხო ში მინმა, რომელიც დროებით სახალხო მთავრობას ჩაუდგა სათავეში, გამოაცხადა თავისუფალი და დამოუკიდებელი ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის შექმნა.

ფრანგმა კოლონიზატორებმა, რომლებიც ათეული წლების განმავლობაში უწევდნენ მტაცებლურ ექსპლოატაციას ვიეტნამის წიაღისეულ სიმდიდრეებს და ვიეტნამელ ხალხს, დაიწყეს საომარი მოქმედება ახალგაზრდა რესპუბლიკის წინააღმდეგ.

ხო ში მინის მოწოდებამ დარაზმა ვიეტნამელი ხალხი რესპუბლიკის დასაცავად. ფრანგი კოლონიზატორები სერიოზულ სიძნელეებს წააწყდნენ. მათ გამართეს ხანგრძლივი მოლაპარაკება, რითაც სურდათ დრო მოეგოთ და საომრად მომზადებულიყვნენ. 1946 წლის დეკემბერში საფრანგეთის რეაქციულმა მთავრობამ დაარღვია ყველა შეთანხმება და ვიეტნამში გააძლიერა დაპყრობითი ომი.

სუსტად შეიარაღებულ, მცირერიცხოვან სახალხო არმიას დიდი სიძნელეების გადალახვა უხდებოდა, მაგრამ სულ უფრო ძლიერი და ბრძოლისუნარიანი ხდებოდა. მალე იგი გადაიქცა დიდ ძალად, შეაჩერა ფრანგი ჯარების წინსვლა, ხოლო შემდეგ თვითონ დაიწყო წარმატებითი შეტევა.

უკანასკნელი ორნახევარი წლის განმავლობაში ვიეტნამის სახალხო არმიამ მთელი რიგი ბრწყინვალე გამარჯვებანი მოიპოვა. მიუხედავად იმისა, რომ საფრანგეთის არმიის რაოდენობა 300 ათასს აღემატება და ამერიკელ იმპერიალისტთა დახმარებით კარგად არის აღჭურვილი, ვიეტნამის სახალხო არმია მას სასტიკად ამარცხებს.

1952 წლის დასაწყისი აღინიშნა სახალხო არმიის გამარჯვებით. სამარცხვინოდ ჩაიფუშა საფრანგეთის სარდლობის განზრახვა — გარს შემორტყმოდა სახალხო არმიას ხოა-ბინის რაიონში, რომელსაც დიდი სტრატეგიული მნიშვნელობა აქვს.

1952 წლის ოქტომბერ-დეკემბერში ვიეტნამის შეიარაღებულმა ძალებმა შეტევა განავითარეს ჩრდილო-დასავლეთის ფრონტზე, გაათავისუფლეს წითელ და შავ მდინარეებს შუა მდებარე მიდამოები. სახალხო არმიამ გადალახა შავი მდინარე და 23 ნოემბერს გაათავისუფლა ქალაქი სონ-ლა, რომელიც ჩრდილო-დასავლეთ ვიეტნამის უდიდესი ცენტრია. ორი თვის განმავლობაში სახალხო არმიამ მოსპო მოწინააღმდეგის დაახლოებით 14 ათასი ჯარისკაცი და ოფიცერი და გაათავისუფლა 28.500 კვ. კილომეტრი ფართობი 250 ათასი მცხოვრებით.

მიმდინარე წლის 10 თებერვალს ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის გენერალურმა შტაბმა გამოაქვეყნა კომუნიკე, რომლითაც იუწყებოდა სახალხო არმიის ახალ გამარჯვებას ან-ხეს უღელტეხილის რაიონში (ცენტრალური ვიეტნამი). აქ ორი კვირის განმავლობაში განადგურებულ იქნა მტრის 6 გარნიზონი. სახალხო არმიის ნაწილები წარმატებით ბრძოლას ეწევიან სხვა რაიონებშიც.

ამას წინათ ვიეტნამის სახალხო არმიის ნაწილებმა გაათავისუფლეს გამაგრებული პუნქტი ფუონგ-ტრუ, რომელიც ხანიდან 25 კილომეტრზეა.

ფრანგ იმპერიალისტებს ვიეტნამში დიდი ზარალი მოსდით. ომის დაწყებიდან 1952 წლის 31 დეკემბრამდე სახალხო არმიამ მწყობრიდან გამოიყვანა მოწინააღმდეგის 250 ათასზე მეტი ჯარისკაცი და ოფიცერი. ვიეტნამში აგრესიული ომის საწარმოებლად საფრანგეთი ყოველწლიურად დაახლოებით 800 მილიარდ ფრანკს ხარჯავს. ეს ხარჯები პირველ რიგში მძიმე ტვირთად აწვება ფრანგ ხალხს, ფრანგი მონოპოლისტები კი ცდილობენ გააფართოონ და გააძლიერონ დაპყრობითი ომი.

ვიეტნამით დაინტერესებული არიან ამერიკელი იმპერიალისტებიც, რომლებიც უდიდეს მნიშვნელობას ანიჭებენ ამ ქვეყანას, როგორც სტრატეგიული ნედლეულის წყაროს და ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკისა და აზიის სხვა ქვეყნების წინააღმდეგ აგრესიის გაფართოებისათვის პლაცდარმს. ამიტომ მათ დიდი დახმარება გაუწიეს ფრანგ კოლონიზატორებსა და ბაო დაის მარionეტულ მთავრობას.

მიუხედავად ამერიკული დახმარებისა, ფრანგი კოლონიზატორები მაინც სასტიკ დამარცხებას განიცდიან. ვიეტნამის სახალხო არმიამ გაათავისუფლა თავისი ქვეყნის ტერიტორიის ცხრა მეათედი, რომლის მოსახლეობა 20 მილიონს შეადგენს.

უკანასკნელ პერიოდში გაძლიერდა ამერიკელთა ჩარევა ინდოჩინეთის საქმეებში, რაც მიზნად ისახავს საომარი მოქმედების გაფართოებას და საფრანგეთის გავლენის შესუსტებას. ამერიკელ მონოპოლისტებს სურთ პოზიციები განიმტკიცონ ინდოჩინეთში.

უცხოელი დამპყრობლების წინააღმდეგ გმირულად იბრძვის მთელი ვიეტნამელი ხალხი. სახალხო არმიის მებრძოლებს დიდ დახმარებას უწევენ უშიშარი პარტიზანები, რომლებიც მოსპენებას არ აძლევენ ფრანგ კოლონიზატორებს, თავს ესხმიან მტრის ეკონომიკურ ობიექტებს, სპობენ ოკუპანტებს და სამშობლოს მოღალატეებს. ცნობილია ახალგაზრდა პარტიზანი ქალის ტრან ტი უტის სახელი, რომელმაც ოცდაათზე მეტ მებრძოლში მიიღო მონაწილეობა მტრის მიერ ოკუპირებულ ტერიტორიაზე და მოწინააღმდეგის მრავალი ჯარისკაცი და ოფიცერი გამოიყვანა მწყობრიდან.

1951 წლის შემოდგომაზე შეიქმნა ვიეტნამის შრომის პარტია (ლაო-დონგი), რომელიც ახლა თავის რიგებში 700 ათასზე მეტ კაცს აერთიანებს. ორი დიდი სახალხო ორგანიზაციის — დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლის კავშირისა და ეროვნული კავშირის — გაერთიანების ბაზაზე შეიქმნა ვიეტნამის გაერთიანებული ეროვნული ფრონტი (ლიენ-ვიეტი). ვიეტნამის გაერთიანებული ეროვნული ფრონტის შექმნით, რომელსაც შრომის პარტია ხელმძღვანელობს, ვიეტნამელი ხალხი კიდევ უფრო დაირაზმა, და მისი ერთიანობა განმტკიცდა.

სულ უფრო ვითარდება ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის მრეწველობა, სოფლის მეურნეობა, კულტურა. ქალაქისა და სოფლის მოსახლეობამ ფართოდ გაშალა პატრიოტული შეჯიბრება, რაციონალიზატორთა მოძრაობა.

დემოკრატიული მთავრობა თანმიმდევრულად ახორციელებს აგრარულ რეფორმას. შემცირებულია მიწის საიჯარო გადასახადი. უმიწო და მიწამცირე გლეხებს შორის განაწილდა მიწის ფართობები, რაც ფრანგ კოლონიზატორებსა და ხამშობლოს მოღალატეებს ეკუთვნოდათ.

დიდი წარმატებაა მოპოვებული სახალხო განათლებისა და კულტურული მშენებლობის დარგშიც. რესპუბლიკაში ხორციელდება საყოველთაო სავალდებულო დაწყებითი სწავლება. წერა-კითხვის უცოდინართა რიცხვი 7 წლის განმავლობაში 90-დან 15 პროცენტამდე შემცირდა. დაარსებულია რამდენიმე უმაღლესი სასწავლებელი, ათასობით დაწყებითი და საშუალო სკოლა.

ვიეტნამელ ხალხთან ერთად ფრანგი კოლონიზატორების წინააღმდეგ იბრძვიან პატეტლოოსა და კხმერის ხალხებიც. სამი მოძმე ხალხის საბრძოლო თანამეგობრობის განმტკიცებას დიდად შეუწყო ხელი ინდოჩინეთის ხალხთა გაერთიანებულმა ფრონტმა, რომელიც 1951 წლის გაზაფხულზე შეიქმნა.

ფრანგი ხალხი ენერგიულად ილაშქრებს ვიეტნამში გაჩაღებული უსამართლო ომის წინააღმდეგ. ეწყობა მიტინგები, დემონსტრაციები, გაფიცვები... მშრომელები მოითხოვენ დაპყრობითი ომის შეწყვეტას. მრავალი ფრანგი ჯარისკაცი და მეზღვაური უარს აცხადებს ვიეტნამელი ხალხის წინააღმდეგ ბრძოლაზე. მშვიდობის უშიშარმა დამცველებმა ანრი მარტენმა, რაიმონ დიენმა და სხვა ფრანგმა პატრიოტებმა ვიეტნამელი ხალხის უდიდესი სიყვარული და პატივისცემა დაიმსახურეს.

მშვიდობისმოყვარე ვიეტნამელი ხალხი, რომელიც ეყრდნობა პროგრესული კაცობრიობის თანაგრძნობასა და მხარდაჭერას, შრომის პარტიის ხელმძღვანელობით, თავისი ბელადის ხო ში მინის მეთაურობით საბოლოო გამარჯვებას მოიპოვებს თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლაში.

ი. შაქარიშვილი.

მოქალაქე **ამირან ვიქტორის-ძე სახვაძეს**, მცხოვრებმა გოგოლის ქ. № 59, აღძრა საქმე იქვე მცხოვრებ მოქალაქე **ვენერა ილარიონის ასულ ფულარია-სახვაძესთან** განქორწინების შესახებ. საქმეს განიხილავს სტალინის რაიონის მესამე უბნის სახალხო სასამართლო.

მეუღლე ფანია, ძმისწულები ჟორა, მადიკო, ნინო, შვილიშვილები ავქსენტი, ვალოდია თაკვარელიები იუწყებიან ექიმ **ავქსენტი ქაიხოსროს-ძე თაკვარელიას** გარდაცვალებას. დაკრძალვა 6-VIII სოფ. ონტოფოში (აბაშის რაიონი).

შვილი დავით, რძალი ამალია, შვილიშვილები გივი, ვენერა, ლია, დათო, სიძე ვ. ნიკოლეიშვილი იუწყებიან **ნატალია სიკოს ასულ კიკაჩეიშვილის** გარდაცვალებას. დაკრძალვა 6-VIII სამტ